

Evropská
komise

PANORAMA

Se zaměřením na evropskou regionální a městskou politiku

JARO 2020 / č. 72

Maďarsku se blýská na lepší časy

KOMISAŘKA
FERREIRA SE
VRACÍ
DO REGIONŮ

INTERREG:
PŘESHraniční
SPOLUPRÁCE

Regionální
a městská
politika

PANORAMA

OBSAH

ÚVODNÍK: Elisa Ferreira, evropská komisařka pro politiku soudržnosti a reformy.....	3
INTERVIEW: komisařka Ferreira hovoří o tom, jaké má ve své nové náročné roli ambice	4
VÝSLEDKY V REGIONECH: prezentují 34 regionálních komunikačních kampaní	8
DATA POINT: hodnocení politiky soudržnosti poukazují na rozdíly mezi členskými státy.....	10
INTERREG: slaví 30 let přeshraniční spolupráce.....	12
INTERVIEW: Kostas Raftopoulos mluví o úloze přípravy administrativní kapacity.....	20
CATCHING-UP REGIONS: strategie a politiky, které pomáhají zaostávajícím regionům EU.....	22
YOUTH4REGIONS: mladá novinářka reportuje ze své nedávné cesty do města Porto, kde se zúčastnila Fóra měst.....	26
MAĎARSKO: připravilo odvážné plány k investicím do chytřejší, konkurenceschopnější a udržitelné budoucnosti.....	28
ESIF: finanční nástroje zdvojnásobují investice do projektů	36
STRUČNÝ PŘEHLED AKTUALIT	37
HIT: nové nástroje Interreg určené k zajištění harmonizovaného přístupu k efektivnímu provádění programů.....	38
EU DATATHON 2020: přihlaste se a uplatněte svůj nárok na výherní fond v hodnotě 100 000 EUR.....	41
JAK TO VIDÍTE VY: region Baltského moře společně propaguje místní spolupráci a průkopnické aktivity	42
PROJEKTY: profily úspěšných projektů z Česka, Chorvatska, Srbska, Estonska a Německa.....	43

4

12

23

26

28

44

ÚVODNÍK

I když si musíme udržovat odstup, přesto musíme držet při sobě: o tom je soudržnost, o tom je Evropa

Evropa, a celý svět spolu s ní, čelí nejhorší krizi, jakou dnešní generace pamatuje – krizi, která ohrožuje zdraví nás samotných i našich blízkých. Ohrožuje i naši ekonomiku a naši soudržnost a vůli ke spolupráci v rámci Evropy při řešení této krize.

S ohledem na tuto situaci to řeknu velmi jasně: Politika soudržnosti se musí s touto výzvou vyrovnat. Musíme jednat okamžitě, nesmíme se schovávat za postupy a procedurami, zatímco Evropa ztrácí na životech.

A je mi ctí, že mohu říct, že jsme již na dobré cestě. Evropská komise připravila soubor nouzových opatření, Investiční iniciativu pro reakci na koronavirus (CRII), který byl již schválen Radou a Evropským parlamentem. To vše během pouhých tří týdnů.

Už rychlá příprava a přijetí iniciativy CRII jsou samy o sobě rekordní. Pojdme se ale zaměřit na vlastní opatření, která jsou opravdu průlomová. Uvolňují okamžité financování z různých forem nevyčerpaných strukturálních fondů (například z letošního předběžného financování). Tyto finanční prostředky jsou již k dispozici pro tři naléhavé potřeby: životně důležité zdravotnické vybavení, podpora malých a středních podniků k zachování jejich činnosti a podpora pracovníků k udržení jejich mezd. Současně byl rozšířen rozsah působnosti Fondu solidarity tak, aby se vztahoval i zdravotní krize.

Tato opatření jsou již zavedená. S jejich prováděním aktivně pomáhají členským státům nová specializovaná pracovní skupina a týmy jednotlivých zemí. Proto apeluji na všechny programy soudržnosti, aby tyto prostředky začaly okamžitě a maximálně využívat.

Ale nechceme usnout na vavřínech. Poté, co Komise vyslechla Evropský parlament a vnitrostátní i regionální orgány, navrhla dne 2. dubna nový soubor opatření – CRII+. Tato opatření umožňují maximální flexibilitu: je možné provádět převody mezi všemi fondy soudržnosti, regiony i cíli politiky. Abychom cestu k rychlému provádění usnadnili, počítáme se 100% mírou spolufinancování EU a připravujeme maximální administrativní zjednodušení.

To, co v poslední době prožíváme, nemá obdoby, a proto potřebujeme sáhnout po zcela jedinečných opatřeních. Možná se cítíme nejistě, mně ale dodává naději historie politiky soudržnosti. EFRR byl založen v reakci na ropnou krizi a rozsáhlé bankroty, úpadek průmyslu a nezaměstnanost. Soudržnost se tehdy této výzvě postavila – a dnes tomu tak může být znovu.

Toto je chvíle, ke které dochází jen jednou za život. A díky vašemu odbornému školení a zkušenostem jsme na tuto chvíli připraveni. Ukažme Evropě – a s ní i celému světu – co politika soudržnosti dokáže. Využijme každé euro, které je v politice soudržnosti k dispozici, ke skutečným změnám, díky kterým tuto krizi dostaneme pod kontrolu a podpoříme obnovu v následujících letech. Ukažme, co to znamená být Evropanem: ať už jde o jakoukoli krizi, my nezapomeneme na žádný region ani na žádného občana.

Věřím, že se potkáme znovu osobně a že to bude brzy. Mezitím pracujte, jak nejlépe umíte, a pozor na chyby. Jde o životy. A ze všeho nejvíce přejí pevně zdraví vám i vašim blízkým. ■

Elisa Ferreira

Evropská komisařka pro politiku soudržnosti a reformy

ROZHOVOR S KOMISAŘKOU

Návrat k jejím kořenům v regionálním rozvoji

Komisařka Elisa Ferreira se podělila o své dojmy z její nové role v GŘ REGIO se Simonem Littonem, redaktorem časopisu Panorama

Po téměř čtyřech letech v Banco de Portugal – a v dozorčí radě ECB – se komisařka pro soudržnost a reformy Elisa Ferreira vrací ke své první lásce: rozvojovým projektům a setkávání s lidmi, jejichž životy tyto projekty mění k lepšímu.

Jaká byla vaše reakce, když jste byla navržena jako komisařka pro soudržnost a reformy?

Měla jsem velkou radost, protože potom, co jsem se v průběhu času zabývala celou řadou různých věcí, jsem najednou měla pocit, že se vracím domů, k něčemu, co je mi velmi blízké a drahé. Svou pracovní kariéru jsem zahájila v akademické sféře a jako úředník zabývajícím se otázkami regionálního rozvoje. V letech 1988–1992 jsem pracovala

jako viceprezidentka Koordinační komise Severního Portugalska. Později jsem se stala ministryní životního prostředí, poté ministryní plánování. Všechny tyto oblasti jsou mému srdci velmi blízké.

Trvalo nějaký čas se do všeho dostat, nebo jste měla pocit, že si stačí vyhrnout rukávy a hned se pustit do díla?

To bych neřekla, přeci jen jsem mimo tuto problematiku strávila poměrně dlouhý čas. V letech 2002–2004 jsem byla poslankyní portugalského parlamentu, v letech 2004–2016 pak poslankyní parlamentu Evropského. Od roku 2016 jsem byla členkou rady a posléze viceguvernerkou Portugalské centrální banky. Posunula jsem se tak do oblasti tvorby legislativy a později do oblasti bankovního dohledu, což jsou mnohem suchopárnější, abstraktnější oblasti, kde člověk spíše než s lidmi nebo rozvojem v terénu pracuje se striktními pravidly.

Mám ráda přehled o tom, co se děje přímo v terénu, ráda se snažím věcem porozumět a změnit je. Regionální rozvoj, soudržnost a reformy mi umožňují blíže se seznámit se skutečnou praxí a nebyť tak odpojená od důsledků toho, co dělám. Ráda vidím dopad naší práce.

Problematika se změnila. Stále ale vidím jistou kontinuitu s dobou, kdy jsem se této oblasti věnovala naplno.

Do úřadu nastupujete v náročných časech, probíhají jednání o rozpočtu komplikovaná brexitem. Myslíte, že zúčastněné subjekty by měly mít obavy o budoucnost této politiky?

Ano, všichni musíme mít určité obavy, protože pokud budeme brát politiku soudržnosti za samozřejmou, dopustíme se velké chyby. Politika soudržnosti je naprosto nezbytná k fungování vnitřního trhu a vůbec celého modelu, který

“...pokud budeme brát politiku soudržnosti za samozřejmou, dopustíme se velké chyby. Politika soudržnosti je naprosto nezbytná k fungování vnitřního trhu a vůbec celého modelu, který jsme vytvořili.”

jsme vytvořili. Tento model je založen na otevřené hospodářské soutěži. Pokud budou slabé regiony konkurovat těm nejrozvinutějším bez jakýchkoli překážek, jako jsou například obchodní překážky, možnost devalvace měny nebo mechanismy na vlastní ochranu – jak tomu bylo před vznikem EU – tedy v prostředí naprosto otevřené hospodářské soutěže, pak vítěz bere vše. Podstatou tohoto projektu je, že ačkoliv je hospodářská soutěž zcela žádoucí, jde ruku v ruce s podporou stimulující konvergenci těch nejslabších partnerů.

Tyto zásady se v současné době zpochybňují. Probíhá ořesná diskuze o tom, kdo získává a kdo trácí 1 % z celkového jmění. Nesdělujeme občanům, kolik každá země získává z účasti v tomto společném projektu, od možnosti prodávat všem ostatním partnerům po schopnost mít silný hlas v dnešním náročném, globalizovaném světě. Zapomínáme občanům vysvětlovat ekonomické přínosy tohoto projektu.

Rozpočet je ze své definice mechanismem pro přerozdělování. To je nezbytně důležité pro fungování jakékoli společnosti. Rozpočet není stroj, ze kterého si vyberete, co do něj vložíte. Musíme lépe komunikovat náš *raison d'être*, důvod, proč tyto mechanismy máme, a jak s nimi pracujeme.

Když byl můj nástup na pozici potvrzen, zeptala jsem se služeb GŘ REGIO na hodnotu podvodů v porovnání se všemi

spravovanými prostředky. Ta hodnota činí 0,86 %, což není hodnota, kterou by lidé na ulici očekávali, jelikož média tématu podvodů věnují obrovskou pozornost.

Samozřejmě musíme být vůči podvodům velmi striktní a přísní, ale neměli bychom o nich hovořit bez zmínky o jejich relativní (ne)důležitosti a aniž bychom se soustředili na zbývající 99 %. Myslím, že bychom neměli ztrácet kontext toho, o čem hovoříme, ať už je to rozpočet, nebo rozsah podvodů. Myslím, že musíme být velmi opatrní, abychom z vaničky spolu s vodou nevylili i dítě, a snažit se vyhýbat se diskuzím o tématech, která jsou v porovnání s tím, o čem bychom skutečně měli hovořit, jen okrajová.

Předsedkyně Ursula von der Leyen před nástupem do úřadu oznámila velké ambice, zejména Zelený úděl a Strategii pro digitální Evropu. Jak politika soudržnosti přispěje k dosažení těchto cílů?

Je to velký cíl a nový model růstu pro Evropu. Nástroje, které musíme poskytnout, jsou zejména fondy soudržnosti, „staré“ fondy podporující konvergenci. Politika soudržnosti se na naplňování přesně těchto cílů podílí a bude nadále podílet prostřednictvím projektů předkládaných příjemci financování, regiony a městy.

Komisařka Elisa Ferreira s předsedou portugalské vlády Antóniem Costae (vlevo) a Johannesem Hahnem, komisařem pro rozpočet, během summitu „Přátelé soudržnosti“, který se konal 1. února 2020 v portugalském městě Beja

Most přes řeku Minho spojuje obec Tui ve Španělsku s obcí Valença do Minho v Portugalsku

Pokud se pustíte do organizace systému vnitřní dopravy, nemůžete ho organizovat na základě znečištění nebo starých technologií, i když by se jednalo o ten nejméně rozvinutý region.

Pokud chcete podporovat MSP, musíte hledět do budoucnosti a podporovat digitalizaci. Projekty digitalizace, jako například zavedení širokopásmového připojení i do těch nejvzdálenějších regionů, snižující rozdíly v jejich konkurenceschopnosti oproti velkým centrům, už spolkly 20 miliard EUR.

Příklady naplňování těchto dvou cílů – digitálního a zeleného – existuje celá řada, a všechny jsou zabudovány už do stávajícího finančního rámce. V následujícím rámci ale budou ještě posíleny. Komise již navrhla vyčlenění fondů právě pro takové projekty. Naší starostí je, aby ti nejslabší partneři, ať už teď hovoříme o lidech, pracovnících, MSP, městech nebo regionech, nezůstali v oblasti rozvoje technologií a související nezbytné větší efektivity pozadu. A to vyžaduje, aby se vydali zelenou cestou.

Zvláštní pozornost věnujeme také regionům, které se vydaly na cestu k uhlíkové neutralitě nebo které v této oblasti přijímají ekologicky přívětivější strategii. Některé z nich téměř zcela závisejí na pracovních místech a aktivitách v odvětvích produkujících velké množství uhlíku. Těmto regionům se kromě přístupu k regionálním a sociálním fondům v těchto specifických, velmi vážných případech dostává mimořádné podpory prostřednictvím Transformačního fondu.

Během vaší dřívější kariéry jste se účastnila realizace projektu Interreg v Portugalsku, takže máte skutečně praktické zkušenosti. Jak jako komisařka vnímáte svůj vztah s různými zúčastněnými subjekty na různých úrovních?

Jako viceprezidentka Koordinační komise Severního Portugalska jsem byla součástí jednoho z prvních projektů spolupráce financovaného a podporovaného programem Interreg. Projekt se týkal Severního Portugalska, regionu s přibližně

3,8 mil. obyvatel, a Galicie ve Španělsku, která je přibližně stejně velká.

Byly to – a stále jsou – velmi mladé periferní regiony s řadou MSP a spoustou velmi aktivních lidí. Regiony však byly rozděleny umělou hranicí. To byl ale život před EU – se vstupem do EU se mnoho věcí změnilo. Jednou z nich byl vztah mezi dvěma zeměmi a dvěma regiony, proto jsme zahájili spolupráci s Xunta de Galicia.

Uvědomili jsme si, že ke spolupráci existuje obrovská řada důvodů. Začali jsme infrastrukturou, mosty, silnicemi a životním prostředím.

Velmi mne těší, že hranice jsou nyní místem projektů, komunikace a aktivity. Samozřejmě si myslím, že věci je třeba ještě zjednodušit, projektů a programů spolupráce je velmi mnoho. Musíme si více vybírat. Je ale úžasné, že lidé dnes sousedy vidí jako partnery a spoluobčany, ne jako cizince. Vzájemně se znají a vzájemně mohou spolupracovat. Myslím, že toto je zcela zásadní pro to, aby Evropa byla Evropou.

Můžete nám říct o vašich zkušenostech a plánech návštěv projektů a obecně o důležitosti komunikace této politiky?

Chci navštěvovat projekty a vše vidět přímo v terénu. Všechna místa jsou různá, existuje ale řada pozitivních příkladů, které můžeme sdílet. Jet na místo je úplně jiné než si o projektu jen někde přečíst, je důležité vidět se s lidmi a při rozhovorech s nimi cítit jejich energii. Rozvoj musí probíhat odspoda nahoru, jeho podpora pak odshora dolů. Promluvíte si se zúčastněnými subjekty, seznámíte se s jejich vizí a pomůžete jim definovat, kterým směrem se v rozvoji dále ubírat.

Mezi místa, která jsem prioritně navštívila, patří Slezsko, Řecko a východní Německo, ale chystám se na návštěvy řady dalších regionů. Velice mne zajímá hovořit s lidmi, zjistit více o jejich novém pohledu na věc a o možnostech, jak jim pomoci s odklonem od uhlíku.

To vše je přirozeně spojeno s finanční podporou. Na návrh Komise jsme vyjednali 7,5 miliard EUR navíc na podporu těchto přechodových kroků. Tyto finanční prostředky budou zkombinovány s dalšími nástroji do celkového balíku v hodnotě 100 miliard EUR, který bude členskými státy rozdělen na základě potřeb jejich regionů a jejich ekonomické závislosti.

Již jsme provedli výběr regionů, na které by podle nás tyto intervence měly cílit. S členskými státy samozřejmě jednáme na doladování detailů, jedná se ale o problematiku, která přímo souvisí se Zeleným údělem.

Doufám, že na konci mého mandátu za sebou budu mít návštěvy dostatečného počtu rozmanitých případů. Problémy se týkají měst, nejvzdálenějších regionů, okrajových regionů, horských oblastí, venkovských oblastí, stárnoucí populace... Na nás je, aby nikdo nezůstal pozadu.

Je to velká výzva. Máme ale fantastickou skupinu nesmírně zkušených lidí, kteří mi přichystali neuvěřitelné přivítání, za které slovy nedokážu poděkovat. Chápu, že mým cílem je dopracovat se ke hmatatelným výsledkům, ne vytvářet hromadu mechanismů, z nichž lidé nedokáží nijak odvodit a rozpoznat, co Evropa dělá pro jejich životy a životy jejich dětí. To je účelem naší práce. ■

Moderní Slezské muzeum, postavené na místě bývalého polského uhelného dolu Katowice, zachovalo původní šachtu, ze které byla vybudována rozhledna

Zábavní park v městečku St. Margarethen v Rakousku

Cité de la Mer v Cherbourgu ve Francii

Historické centrum města Ioánnina v Řecku

KOMUNIKACE:

EU dosahuje hmatatelných změn

Komunikační kampaň „EU delivers in the regions“ – od listopadu 2018 do prosince 2019 – prostřednictvím 34 regionálních kampaní v 5 členských státech (Rakousko, Francie, Řecko, Itálie a Švédsko) vyzdvihla 34 místních iniciativ spolufinancovaných EU.

- Partnerství s místními zástupci médií nebo influencery: v regionu Grand Est (FR) jsme se spojili s místním influencerem a natočili video o tamním projektu a vytvořili také blogový příspěvek a příspěvky na sociálních sítích.
- Vizuální prvky pro sociální sítě (spolu se souborem komunikačních nástrojů).
- Pořádání místních akcí se zástupci regionů, Evropskou komisí a vlastníkem projektu.

Kampaň se zaměřila na známá, oblíbená místa, která hrají významnou úlohu v životě občanů a jejichž rozvoj či modernizaci podpořily regionální fondy EU.

V každém regionu proběhla jednoměsíční kampaň, která měla ukázat, jak EU v lokálním měřítku dosahuje reálných změn. K těmto iniciativám patřily například následující: škola v Gadeloupe (FR), divadlo Peloponés (EL), lyžařské středisko v oblasti Mellersta Norrland (SE), ochrana zvířat a biodiverzity v oblastech Övre Norrland (SE) a Abruzzo (IT), hrad v Tyrolsku (AT), železniční trať na Sicílii (IT), muzeum v Normandii (FR), zábavní park v Burgenlandu (AT) a pěší zóny v Epiru (EL).

Při každé regionální kampani se používaly různé komunikační prostředky:

- Propagace na billboardech či digitální reklamy na místních webových stránkách a sociálních sítích; například ve Florencii (IT) byl plakát umístěn na hlavním nádraží.
- Instalace interaktivního fotoautomatu, aby si tamní obyvatelé mohli pořídit fotografii přímo namíste; jedna taková fotografická kabinka byla umístěna například v Burgenlandu.

Dobrá zpráva!

V roce 2020 bude kampaň probíhat v 16 nových regionech v 5 členských státech (Francie, Řecko, Itálie, Irsko a Nizozemsko).

Projekty v příští fázi se zaměřují především na ekologické otázky. Několik regionálních kampaní vyzdvihne přírodní rezervace, které hrají důležitou roli při ochraně zvířat a biodiverzity, obnovu pobřežní zóny, zelené areály univerzit a ekologickou mobilitu prostřednictvím rozvoje cyklistických stezek, ekologických autobusů a pěších zón. K dalším námětům pro rok 2020 budou patřit například kulturní dědictví, kultura nebo doprava.

Kromě toho, že kampaň EU delivers in the regions spadá do návrhů Komise pro Zelenou dohodu pro Evropu, její cíl zůstává stejný: zvýšit povědomí o evropském působení a výsledcích na regionální úrovni.

KAMPAŇ V ČÍSLECH

475 000
návštěv

WEBOVÉ STRÁNKY
REGIO

23 000
fotek

v INTERAKTIVNÍM
FOTOAUTOMATU

17
partnerství

s MÍSTNÍMI
ZÁSTUPCI MÉDIÍ

26
partnerství

s MÍSTNÍMI
INFLUENCERY

Účinek na zapojení občanů

Testy, které se vykonaly v těchto zemích před a po kampaních, ukázaly, že:

- Lokalizace vytváří emocionální vazby: Využívání kampaně ke komunikaci o místních a regionálních lokalitách bylo klíčové pro oslovení obyvatel – například až 71 % ve Švédsku a 93 % v Itálii.
 - Komunikace na místní úrovni umožňuje EU sdělovat myšlenky průřezově: místní reference a strategie zajišťují téměř shodnou úroveň zapojení jak proevropsky zaměřených občanů, tak těch z tábora euroskeptiků. Například 65 % euroskeptiků v jednom francouzském regionu pozitivně hodnotilo to, jak kampaň poskytuje informace o účasti EU.
- Dále bylo zjištěno, že občané projevují větší zájem o informace o projektech a místech, které jsou v jejich regionu aktuálně financovány z EU. V průměru 75 % populace zapojených regionů by preferovalo budoucí kampaň, která by vykreslovala nejnovější zajímavosti a lokality v jejich regionu. ■

DALŠÍ INFORMACE

<https://europa.eu/!Qt64gt>
#EUinmyRegion!

Lyžařský stadion v Östersundu ve Švédsku

Mořská oblast Torre del Cerrano v Itálii

DATA POINT

Hodnocení politiky soudržnosti v členských státech

Hodnocení je klíčovým aspektem vytváření politik soudržnosti. Podporuje totiž návrhy a provádění politik na základě spolehlivých dokladů o výsledcích a dopadech zásahů.

Pravidla, kterými se řídí plánování a provádění politiky soudržnosti, se zvýšenou měrou soustředí na posuzování jejich dopadů. V období 2014–2020 měly členské státy (prvně) povinnost provést vyhodnocení efektivity, účinnosti a dopadu cílů jednotlivých programů. Pravidla politiky soudržnosti se vztahují na Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti.

Údaje o množství, zaměření a povaze výsledných národních hodnocení jsou uvedeny níže. Vycházejí z veřejně přístupného souboru dat Hodnocení programu politiky soudržnosti (od roku 2015 doposud) a pravidelně se aktualizují.

Program pod lupou

Většina hodnocení se zabývá otázkami provádění a posuzuje pokrok vzhledem k vytyčeným cílům. Zaměřují se na soulad projektů a činností s cíli programů a na efektivitu a účinnost při jejich provádění. Také zjišťují, zda dojde k vynaložení dostupných finančních prostředků a zda se dosáhne stanovených cílů, zvláště těch ve výkonnostním rámci.

Později v tomto programovém cyklu, kdy většina akcí byla nejen dokončena, ale zároveň přinesla výsledky, se také provádí vyhodnocení dopadu.

Velké množství důkazů s rozmanitým přístupem

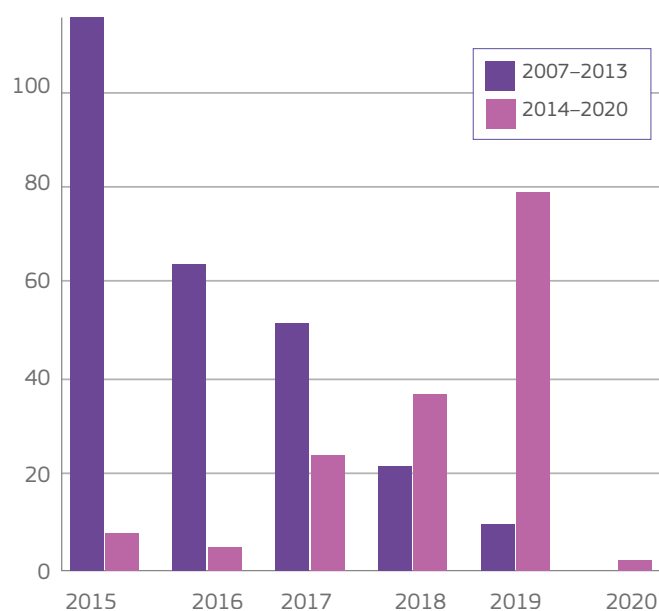
Od roku 2015 vykonaly členské státy více než 1 000 hodnocení, která se věnovala různým fondům, tématům a regionům a také sledování pokroku při provádění nebo dopadu zásahů. Vztahují se na programové období 2007–2013 a 2014–2020.

Počet hodnocení v členských státech se výrazně liší. Odráží se v tom významné rozdíly, pokud jde o objem a rozsah investičního financování, počet programů v členském státu a přístup navržený v plánech hodnocení. Některé země kromě toho upřednostňují provádění většího počtu menších hodnocení, zatímco jiné dělají souhrnná hodnocení.

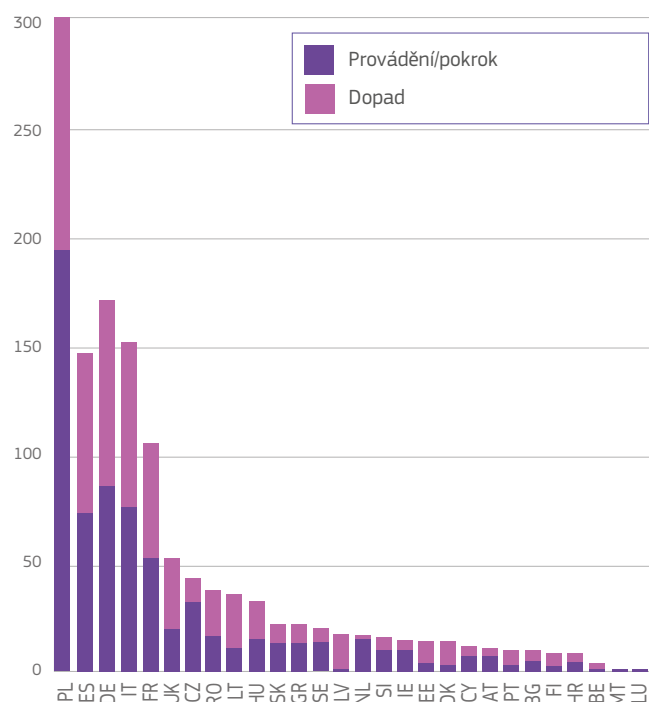
Jaká témata vévodila období 2014–2020?

V polovině programového období se většina hodnocení soustředila na sociální témata. Do určité míry to bylo dáno požadavkem, aby členské státy na konci roku 2015 a 2018 provedly hodnocení dopadu Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí.

POČET HODNOCENÍ DOPADU PODLE ROKU A PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ

POČET HODNOCENÍ PODLE ZEMĚ A TYPU (OD ROKU 2015)

Dokončená hodnocení mají tendenci zaměřovat se na opatření, která lze rychleji implementovat, jako je podpora udržitelné a kvalitní zaměstnanosti, ze které mají přímý užitek lidé v EU.

Rozložení hodnocení napříč tematickými cíli lze filtrovat podle zemí a fondů (některá hodnocení mohou zahrnovat několik fondů).

Zaměření na výzkum a inovace

V návaznosti na požadavek na tematické zaměření je velká část investičních zdrojů EFRR vyhrazena na posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací. Nejvyšší částky – pro posílení infrastruktury výzkumu a inovací, podporu investic podniků do výzkumu a inovací a rozvoj spojení a synergií mezi podniky, středisky pro výzkum a vývoj a vysokoškolského sektoru – byly přiděleny Polsku, Španělsku a Německu. Polsko má také nejvyšší počet hodnocení, ačkoli k tomuto dni se soustředí především na proces a sledování.

Finální hodnocení

Závěrečné hodnotící zprávy jsou dostupné v knihovně s hodnoceními, kde lze hodnocení vypracovaná členskými státy filtrovat a vyhledávat. Ve většině případů jsou zprávy v národních jazycích, ale jsou doplněny o stručná shrnutí v angličtině. ■

DALŠÍ INFORMACE

Co Komise dělá v oblasti hodnocení politiky soudržnosti:

<https://europa.eu/!XG63nD>

Roční shrnutí hodnocení s výročními zprávami ohledně využívání fondů:

<https://europa.eu/!MB77Fq>

Chcete-li další informace, pište na adresu:

REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Máte nějakou otázku, kterou byste chtěli řešit v budoucích příspěvcích v rubrice DATA POINT v časopisu *Panorama*?

Existuje nějaká datová sada, kterou bychom měli umístit do otevřené datové platformy pro ESI fondy?

Pokud ano, napište nám e-mail: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Sledujte diskusi na TWITTER [#ESIFOpenData](https://twitter.com/ESIFOpenData)

nebo

se přihlaste k odebírání našeho zpravodaje: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Společný zájem napříč hranicemi

Interreg

30 years together

Interreg, vlajkový program EU pro spolupráci napříč hranicemi na státní a regionální úrovni, oslavuje 30 let společných úspěchů a vyhlíží další spolupráci v budoucnu. Během roku 2020 se budeme zaměřovat na tři hlavní témata, která vyzdvihují nosnou myšlenku programu Interreg a která reagují na hlavní obavy občanů.

Od roku 1990 financování z programu Interreg podporuje programy spolupráce mezi regiony, místními orgány a občany napříč hranicemi. Program financoval tisíce projektů a iniciativ, které pomohly snížit nebo odstranit překážky a přivést k sobě lidi blíže. Interreg, nebo také program evropské územní spolupráce, je v samém srdci evropské myšlenky, jelikož podporuje regiony a země při řešení výzev, se kterými si lze poradit pouze prostřednictvím spolupráce.

Oslavy výročí jeho existence v roce 2020 poskytnou řadu příležitostí k poukázání na nespočet úspěchů, k jejichž dosažení program Interreg přispěl. Oslavy se rovněž budou zaměřovat na budoucnost otevřením debaty o politice spolupráce po roce 2020. Ačkoliv se Interreg věnuje zejména přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci, prostřednictvím makroregionální strategie a koordinační tým pro příhraniční regiony zakotvuje také spolupráci v udržitelnějším politickém prostředí.

Interreg je ztělesněním jedné ze základních hodnot EU: spolupráce mezi lidmi, regiony a zeměmi, které jsou nám blízké. V čase rostoucí introspekce některých občanů a politických dialogů majících tendenci přehlížet evropské úspěchy Interreg podniká kroky k překonání těchto překážek a na základě spolupráce pomáhá budovat silnější a soudržnější Evropu.

Interreg již řeší změnu klimatu a podílí se na vzniku zelenější Evropy. Povzbuzuje mladé lidi k tomu, aby vyrazili pracovat nebo studovat do zahraničí, a podporuje iniciativy nabádající k učení se jazyků sousedních zemí a účasti v dobrovolnických projektech. Nám všem pomáhá s dojížděním z jedné země do druhé, s nalezením práce v evropských příhraničních regionech i mimo EU, nebo s přístupem k veřejným službám, které jsou nejbliže našim domovům, byť třeba v sousední zemi.

Všichni potřebujeme sousedy

A všichni je máme – a záleží nám na nich! Spolu pracujeme, spolu se rozhodujeme, a společně vytváříme nové příležitosti pro lepší budoucnost v našem společném evropském prostoru. Nikdy předtím nebyla spolupráce tak zásadní, protože nikdy předtím nebyly výzvy tak globální. Lesní požáry se šíří, kudy jen mohou, neznají hranice a nikdy se neptají, zda je mohou překročit. A zrovna tak nemoci, znečištění nebo společenské nepokoje. Pokud je postižena jedna strana hranice, bude i ta druhá.

Víme však, že sdílení hranic je spíše o hledání řešení společných problémů. Rovněž znamená možnost využití společných příležitostí, společných zájmů, společného životního stylu a kultury. Společně vytváříme silné komunity a budujeme mosty mezi lidmi na obou stranách hranice. Společně zajišťujeme lepší přístup občanů ke vzdělání, zdravotní péči nebo pracovním příležitostem. Společně zlepšujeme konektivitu a přístupnost napříč hranicemi, udržujeme bezpečnost a chráníme dědictví a přírodu.

S našimi sousedy máme společného mnohem více, než si myslíme. Evropa nás drží spolu. Už 30 let prostřednictvím programů spolupráce Interreg pomáhá EU sousedům

TŘÍSMĚRNÝ PŘÍSTUP

V rámci jednoho ze dvou cílů politiky soudržnosti na období 2014–2020 má program Interreg rozpočet 10,1 miliardy EUR financovaný Evropským rozvojovým fondem, který investuje do řady programů spolupráce odpovědných za správu financování projektů.

Jeho součástí je 60 programů přeshraniční spolupráce, 15 programů nadnárodní spolupráce a 4 programy spolupráce meziregionální.

- Přeshraniční spolupráce podporuje spolupráci mezi regiony NUTS III v alespoň dvou různých zemích EU, které leží přímo na vzájemné hranici, nebo s nimi sousedí.
- Nadnárodní spolupráce zahrnuje regiony z několika zemí EU, které tvoří větší oblasti, a podporuje lepší spolupráci a regionální rozvoj v rámci EU jednotným řešením společných problémů.
- Meziregionální spolupráce je geograficky panevropská a pokrývá rozsáhlejší oblasti.

spolupracovat na budování silných komunit na obou stranách vnitřních i vnějších hranic. Tisíce projektů financovaných EU dál přináší do příhraničních regionů EU a dalších území konkrétní přínosy a budují vzájemnou důvěru a respekt mezi těmi, kdo sdílí společný prostor.

Podpora mládeže

Mladí lidé ve věku 15 až 29 let tvoří 17 % populace EU. Všichni čelí stejným výzvám, jako jsou slabé trhy práce a nedostatek příležitostí ke vzdělávání a odborné přípravě. Ačkoli mladí nejsou imunní vůči krizím, jako je globální oteplování, nejistota a nedůvěra ve veřejné instituce, sdílejí touhu po lepší budoucnosti. EU poskytuje řadu příležitostí včetně lepší mobility, která je zásadní v posilování role EU jakožto ekonomiky založené na znalostech. ➤

NOVÉ DOVEDNOSTI PRO MLADOU GENERACI

V regionu Podunají si projekt NewGenerationSkills dal za cíl využít potenciál mladých lidí k podnikovému a sociálnímu inovacím tým, že jim pomůže získat dovednosti, se kterými dokážou udělat ve svých místních komunitách reálné změny.

Tento projekt začíná na místní úrovni a jeho cílem je vybudovat prostředí, ve kterém budou mladí lidé moci rozvíjet a uskutečňovat své nápady s vysokou přidanou sociální hodnotou. Aktualizoval mechanismy spolupráce, takže umožňuje rozvíjet inovativní místní podpůrné programy ve formě inovačních laboratoří napojených na nadnárodní síť. Kombinace inovací a podpory podnikání mládeže přispěje k překlenutí mezery mezi vzděláváním a dovednostmi, které nová generace potřebuje k orientaci v neustále se měnícím pracovním světě.

Doufáme, že tento proces podpory inovací zaměřený na mladé lidi povede v konečném důsledku k vyšší ekonomické výkonnosti, snížení „odlivu mozků“ a že bude mít pozitivní dopad na kvalitu místního pracovního i občanského prostředí.

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/newgenerationskills>

Už 30 let program Interreg a politika spolupráce nalézají řešení pro mladé lidi. Spoluprací, budováním partnerství a sdílením znalostí ke zlepšení vzdělanosti a dovedností Interreg pomáhá vytvářet pracovní příležitosti pro mladé, usnadňuje jejich mobilitu přeshraničními stážemi a spoluprací mezi vzdělávacími zařízeními.

Jedním z konkrétních případů je projekt německo-dánské přeshraniční spolupráce „BELT“, který zvyšuje schopnosti lidí pracovat a vzdělávat se na obou stranách hranice, čímž zvyšuje jejich uplatnitelnost na trhu práce. Jinde se zase přes 1 000 stážistů zúčastnilo projektu „euregio-Xperience“, v rámci kterého prozkoumali budoucí pracovní příležitosti na pracovním trhu v německo-nizozemském přeshraničním regionu.

Interreg podporuje nadnárodní sítě, které rozvíjejí dovednosti mladých podnikatelů. V Podunají se projekt „NewGeneration-Skills“ zaměřil na uplatnění nevyužitého potenciálu mladých, rozvoj jejich dovedností a vytvoření prostředí, ve kterém budou moci své novátorské nápady převést do praxe (viz rámeček). Interreg mladé lidi rovněž vzdělává a zvyšuje jejich povědomí o globálním oteplování.

Projekt „Youth-together“ mezi Maďarskem a Srbskem mladým lidem pomáhá adaptovat se na udržitelnější způsob života. Zakládáním společných veřejných a snadno přístupných služeb Interreg buduje důvěru napříč hranicemi. Například mladí ve Francii a Španělsku mají v nemocnici ve městě Cerdanya – prvním přeshraničním zdravotnickém zařízení v Evropě – přístup ke stejné zdravotní péči (viz rámeček).

LEPŠÍ PÉČE O MLADÉ PACIENTY V PYRENEJÍCH

Projekt financovaný Evropskou unií zlepšil přístup ke zdravotní péči pro děti žijící ve východních Pyrenejích a pomohl zajistit, aby malí pacienti v odlehlém hornatém a venkovském příhraničním regionu mezi Francií a Španělskem mohli získat tu nejlepší možnou léčbu.

Projekt Pediatric pole of Cerdanya pověřil tým profesionálů, aby sloučením zdrojů a zkušeností a vytvořením partnerství pro zefektivnění nákladů připravil strategie, které zajistí optimální lůžkovou a ambulantní péči.

Výsledkem jsou zařízení, která jsou provozována jako neziskové jednotky a jsou otevřená pro děti a dospívající ve věku od 0 až do 17 let. Tato zařízení nabízejí individuální léčebné plány a nepřetržitou lékařskou péči, zatímco týmy jejich odborníků, –lékařů, dietologů a terapeutů – pomáhají pacientům a jejich rodičům přizpůsobit se jejich diagnóze a zachovat si vysokou kvalitu života.

<http://pediatrie-occitanie.alefpa.asso.fr/>

Rozvoj smyslu pro komunitu začíná už v mladém věku. Díky projektu Interreg Volunteer Youth (IVY), který byl spuštěn v roce 2017, se do programů a projektů spolupráce zapojilo na 400 dobrovolníků ve věku 18 až 30 let. IVY je rovněž součástí Evropského sboru solidarity, který poskytuje příležitosti k dobrovolnictví, stáže a pracovní příležitosti v tuzemsku i zahraničí. >

SÍŤ YOUTH CORE GROUP V JIŽNÍM POBALTÍ

Důležitost účasti mladých lidí na demokratických procesech byla uznána v místních komunitách i na mezinárodní úrovni. Pokrok v praktickém provádění je však spíše pomalý. Na většině demokratických procesů se mladí podílejí spíše okrajově. Projekt „SB YCGN“ programu Interreg dodává místním činitelům nové možnosti napříč hranicemi, aby mohli do rozhodovacích procesů zapojit mladé občany, což ve výsledku posílí participativní demokracii. Protože zapojení mladých lidí do politických procesů je přeshraničním problémem, cílem projektu je zvýšit přeshraniční kompetence zapojených činitelů a posílit tak evropskou integraci zapojením občanů, místních orgánů, politických a sociálních skupin v jednotlivých partnerských zemích. Díky programu Interreg mohou mladí občané zažít participativní demokracii nejen doma, ale mohou se přitom naučit lépe porozumět sousedním zemím.

<https://southbaltic.eu/-/sb-ycgn>

Zelená a klimaticky neutrální Evropa

Ačkoliv hranice byly vytvořeny, aby vzbudily smysl sounáležitosti a společné identity, pro floru a faunu nepředstavují žádnou překážku. Znečištění ovzduší, vody a půdy a nadměrné využívání společných zdrojů nic jako státní hranice nezná. Program Interreg už 30 let podporuje spolupráci v otázkách životního prostředí, abychom naše ekosystémy zachovali i pro budoucí generace.

Projekt „LOS_DAMA!“ (viz rámeček) v režii sítě měst v alpském regionu pokrývajícím Rakousko, Francii, Německo, Itálii a Slovinsko je zaměřen na ochranu zelených ploch. Díky těmto snahám bude nově vzniklá síť Alpské město pracovat na revitalizaci důležitých zelených ploch. Evropská komise představila Zelený úděl, novou strategii evropského růstu, s cílem dosáhnout

v Evropě do roku 2050 uhlíkové neutrality. Jedna věc je naprosto jasná: zelené a klimaticky neutrální Evropy je možné dosáhnout pouze v případě, že budeme všichni spolupracovat. Přesně to program Interreg činí už 30 let. ■

DALŠÍ INFORMACE

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/factsheet/interreg30_en.pdf
<https://interreg.eu/about-interreg/>

OCHRANA PROSTRANSTVÍ, SPOJOVÁNÍ OBČANŮ

V alpských městských regionech dochází ke koordinovanému úsilí v boji proti rozrůstání měst a ohrožení zeleně a okolní krajiny ve městech a jejich okolí, které nastává vlivem nevídaného městského růstu. Dochází ke ztrátě rekreačních a zemědělských oblastí, k ničení důležitého přirozeného prostředí pro zvířata a k vysychání rašelinišť a to vše přispívá ke změně klimatu.

Projekt LOS_DAMA!, který je financovaný EU, sdružuje zúčastněné strany z řad měst a regionů s cílem chránit občansky využitelné otevřené prostory a spojovat lidi a zelené oblasti v celém regionu. Cílem je zvýšit informovanost občanů o důležitosti ochrany a správy příměstské a často zemědělské krajiny v hlavních alpských metropolitních oblastech a v jejich okolí.

V rámci tohoto projektu se vyvíjí soubor metod, které usnadní společnou realizaci plánů na ochranu a správu příměstské krajiny udržitelným způsobem a zahrnuje i několik komplexních krajinných přístupů.

Tento projekt také stál u založení Metropolitan Alpine City Network, což je koalice městských a metropolitních úřadů, které se zavázaly spolupracovat se zúčastněnými stranami na zlepšování jejich zelených ploch a rozvoji zelené infrastruktury.

https://www.alpine-space.eu/projects/los_dama/en/home

BUDOVÁNÍ ZDRAVĚJŠÍCH MĚST PŘÍVĚTVÝCH K CHODCŮM

Projekt CityWalk pomáhá 10 městům v regionu Podunají snižovat znečištění, hluk a dopravní zácpy zlepšováním podmínek pro chodce a podporou takových forem mobility, které jsou šetrné k životnímu prostředí.

Partnerská města provádějí drobné pilotní akce pro zlepšení schůdnosti a zároveň připravují návrhy na nové politiky. I když projekt klade důraz na chůzi, zabývá se tématy v rámci celostního přístupu s cílem zlepšit městskou mobilitu efektivním kombinováním veřejných i soukromých dopravních prostředků.

Mezi změny, které občany povzbuzují k chůzi, patří například úprava plánů ulic s cílem upřednostňovat chodce před auty. Zkoumají se také „mírné“ zásahy, díky kterým mají lidé nechat auto doma. Jsou to například programy zvyšování povědomí, které propagují chůzi a její přínosy pro zdraví.

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/citywalk>

PROGRAM INTERREG SLAVÍ SVÉ 30. NAROZENINY S NOVÝM PODCASTEM: „TOHLE JE EVROPA“

„Tohle je Evropa“, to je nový podcast programu Interreg, který vám přináší osobní příběhy obyčejných Evropanů, jejichž životy se mění díky přeshraniční spolupráci.

V této sérii vás novinářka Shahidha Bari vezme na cestu napříč Evropou, od Baltského moře až k Baleárským ostrovům a ještě dále.

V první epizodě si můžete poslechnout, jak komunita Interreg dělá Evropu zelenější. Pak Shahidha Bari nasedne na kolo a vydá se na cestu po Rostocku, rodném městě Steffena Nozona, v severním Německu. Steffen, který je vášnivým cyklistou, je manažerem mobility a přeměňuje svou místní oblast na zelené „živé ulice“ bez aut.

První epizoda je k dispozici na všech platformách:
viz <https://this-is-europe.simplecast.com/>

Vylepšování projektů Interreg pomocí nástrojů a služeb sítě Enterprise Europe Network

Sít Enterprise Europe Network (EEN) je největší světovou sítí pro podporu malých a středních podniků (MSP). Má více než 600 členů uznávaných mezi jejich regionálními / národními

obchodními a inovačními ekosystémy a patří mezi ně agentury pro regionální rozvoj, průmyslové a obchodní komory, výzkumné organizace, univerzity, obchodní organizace a propagační a investiční banky. EEN, která je aktivní ve více než 60 zemích, nabízí regionům zajímavé služby k podpoře internacionalizace jejich malých a středních podniků.

Celou nabídku sítě EEN, která je pro malé a střední podniky k dispozici zdarma, lze rozdělit do tří kategorií: obchodní poradenské služby, včetně konzultací o přístupu k financování; internacionalizace / partnerské služby a inovační služby. Většina z těchto služeb je spolufinancována prostřednictvím programu COSME, který bude od roku 2021 součástí programu jednotného trhu v rámci nového víceletého finančního rámce.

Zároveň jsou prostřednictvím programu Horizont 2020 spolufinancovány inovační služby, jako je budování kapacit pro správu inovací a služby správy klíčových účtů pro příjemce podpory z nástroje pro malé a střední podniky / Evropské inovační rady (EIC).

Obchodní nástroje

Nástroje a služby sítě EEN nabízejí skvělý potenciál pro synergie, od usnadňování nadnárodního procesu hledání podnikatelských možností S3 až po aplikaci odpovídajících nástrojů a poradenských služeb na projekty Interreg v zájmu zvyšování jejich úspěšné implementace. Úspěchy těchto nástrojů v nedávných projektech dokazují následující příklady.

Projekt „S3-4AlpClusters“¹ z programu Interreg Alpine Space zavedl nadnárodní proces hledání podnikatelských možností v alpském regionu. Projekt vydělal na obchodních vazbách navázaných prostřednictvím aktivit EEN společností Veneto Innovazione a Business Upper Austria pořádáním seminářů o akčním rozvoji mezi regiony, jejichž cílem bylo určit způsoby dalšího vývoje transformativních aktivit v „inteligentním potravinovém ekosystému“.

Projekt „Innovarc“² z programu Interreg Francie/Švýcarsko spojil 250 podniků a výzkumných organizací ve francouzsko-švýcarském pohoří Jura, aby tak pomohl zvýšit úroveň

1) <https://www.alpine-space.eu/projects/s3-4alpclusters/en/home>

2) <http://www.innovarc.eu/innovarc/presentation-du-projet>

přeshraniční spolupráce na inovativních projektech. Jeho tým poskytoval různé konzultační služby týkající se přístupu k financování, správy inovací a internacionalizace.

Obchodní a průmyslová komora v maďarské župě Győr-Moson-Sopron je vedoucím partnerem projektu Interreg Rakousko-Uhersko „Smart-up“³, jehož cílem je posílit přeshraniční obchodní a inovační spolupráci mezi začínajícími podniky v příhraničních regionech.

Projekty „AmiCE“⁴ a „KETGATE“⁵ jsou spolufinancovány v rámci priority v oblasti inovací a rozvoje znalostí programu Interreg ve střední Evropě. Projekt AMICE pomáhá malým a středním podnikům zavádět pokročilé výrobní technologie, hlavně 3D tisk. Projekt KETGATE zase propojuje organizace zaměřené na podporu podnikání s výzkumnými a technologickými organizacemi

z osmi střeoevropských zemí, z nichž pět hostí týmy EEN. Cílem je usnadnit přeshraniční přístup malých a středních podniků ke špičkovým technologickým infrastrukturám pro pokročilé materiály, fotoniku, mikro a nanoelektroniku v odvětvích dopravy, zdravotnictví a potravinářství.

Projekt „Boost4Health“⁶ z programu Interreg v severozápadní Evropě vyvinul finanční a nefinanční podpůrné služby k internacionalizaci malých a středních podniků v oblastech přírodních věd a medicíny a technologií.

Veneto Innovazione je členem italského konsorcia EEN Friend Europe, které zahrnuje regiony Veneto, Friuli Venezia Giulia a Trentino Alto Adige. Projekt převodu podniků podporovaný nástroji EEN usnadnil přeshraniční převod podniků a propojení potenciálních prodejců s kupujícími. ■

3) <https://www.interreg-athu.eu/en/smartup>

4) <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/AMiCE.html>

5) <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/KETGATE.html>

6) <https://www.boost4health.eu>

Příprava administrativních kapacit pro období po roce 2020

Kostas Raftopoulos,, vedoucí týmu pro pilotní program v oblasti budování administrativní kapacity při řeckém řídicím orgánu, vysvětluje důležitost dobrého řízení a budování kapacit pro politiku soudržnosti.

Řekněte nám, proč jste se rozhodli připojit se k pilotní akci týkající se přípravy administrativní kapacity na období 2021–2027?

Rozhodli jsme se zúčastnit tohoto projektu, protože náš řídicí orgán v roce 2015 silně zasáhlo sloučení tří řídicích orgánů, které předtím řídily tři odlišné programy – dálnice, železnici a ochranu životního prostředí. Od počátku jsme si uvědomovali, že ve vztahu k našim systémům a lidem musíme přijmout okamžitá opatření, aby se sjednotil způsob, jakým pracujeme. Nejdříve jsme se zaměřili na rozříštěné informační sys-

témy, které jsme nahradili novým a jednotným systémem pro správu dokumentů. Pak jsme přistoupili k založení mezioborových týmů, které mají identifikovat zdroje různorodosti a zajistit šíření osvědčených postupů napříč třemi původními strukturami.

Když jsme se tedy o iniciativě Komise dozvěděli, byli jsme již my sami i naše politické vedení přesvědčeni o nutnosti posílit svou administrativní kapacitu, a to zvláště pro budoucí období. Účast na této pilotní akci dle mého názoru zrychlila proces, který jsme zahájili už v roce 2015. Bez tohoto projektu by byl vývoj mnohem pomalejší a roztržitější.

Které prvky považujete za nejužitečnější a nejinnovativnější?

Tento pilotní program především dává člověku skvělou příležitost popřemýšlet o tom, co jinak považuje za samozřejmost. Pod tlakem každodenních povinností a šibeničních termínů budování administrativní kapacity neustále odklá-

dáme. Ale svět se mění a my nesmíme zůstat stát na místě. Struktury a dovednosti, které jsme kdysi vybudovali a získali, se mohou ukázat jako nedostatečné, pokud je nebudeme přezkoumávat a přetvářet.

Zadruhé, spolupráce s GR REGIO a Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) je sama o sobě velmi přínosnou zkušeností. Pořádání seminářů a rozhovorů, abychom si vyslechli, co vzhledem k budoucnosti doporučují naši lidé z přední linie, příjemci projektů a další zúčastněné strany, může některým soukromým subjektům připadat jako nepodstatné, ale to neplatí pro řeckou veřejnou správu (a dle mého názoru pro mnoho veřejných institucí).

Zatřetí, za účelem provádění plánu jsme založili dobrovolné prováděcí týmy s pracovníky ze všech jednotek a sektorů. Vedou je kolegové z přední linie, kteří se prokázali jako schopní, ale doposud nedostali vhodnou příležitost. Naše spolupráce s týmem OECD

se rozšíří na zavádění konkrétních opatření. To znamená, že prováděcí týmy budou moct pracovat přímo s OECD a také s oddělením lidských zdrojů – agenturou mimo náš řídicí orgán –, zprostředkujícími orgány, příjemci projektů, národním koordinačním orgánem atd. Jinými slovy, bude k dispozici celá řada komunikačních kanálů ke sdílení osvědčených postupů a know-how a k dalšímu rozvoji kultury týmové spolupráce.

Jaká byla odezva a míra zapojení vašich kolegů?

Když jsme v Aténách uspořádali první seminář s více než 100 účastníky, kteří reprezentovali asi 40 zapojených subjektů, lidé z týmu OECD se mě ptali: „Jak to, že jsou všichni tak nadšení?“ Přítomní měli příležitost setkat se a mluvit s kolegy z celého Řecka a sdílet s nimi své zkušenosti, návrhy a obavy. A toto nadšení nás neopustilo ani v prováděcí fázi. Týmy spolupracující s OECD od května 2020 byly ve skutečnosti tak netrpělivé, že materiály začaly shromažďovat tři měsíce před plánovaným prvním setkáním s OECD v Aténách.

Jaká jsou vaše očekávání vzhledem k budoucnosti a pomůže tato práce lépe řídit budoucí investice do politiky soudržnosti?

Čtyři roky po fúzi a 18 měsíců po připojení k tomuto projektu máme mnohem větší pocit jistoty, že naše organizace bude lépe připravena na nadcházející programové období. Náš plán obsahuje 19 opatření, přičemž 11 z nich je spojeno s vnitřními personálními záležitostmi, 6 se týká našich vztahů se zapojenými subjekty a příjemci projektů a 2 se zabývají bojem proti byrokracii a zavedením komunikačního kanálu s auditním orgánem, certifikačním orgánem a národním koordinačním orgánem. Jsem přesvědčený, že čtenáři (zvláště ti, kteří pracují v systému hospodaření s evropskými prostředky) si plně uvědomují důležitost výše uvedených opatření při budování administrativní kapacity.

Doporučil byste kolegům z ostatních řídicích orgánů, aby investovali do rozvoje plánů pro budování administrativní kapacity?

Měli jsme spoustu příležitostí diskutovat s kolegy z Bulharska, Chorvatska, Polska

a Španělska o zásadních problémech, kterým řídicí orgány čelí, a je evidentní, že téměř polovinu těchto problémů máme společných. Existují ale problémy, které jsou specifické pro jednotlivé případy a které je třeba identifikovat a řešit. Podle mého názoru systematický přístup, jako je právě například metodika OECD, zaručuje, že každý plán obsahuje ta opatření, která jsou nezbytně nutná k podpoře administrativní kapacity u každého daného případu. ■

DALŠÍ INFORMACE

Souhrnná zpráva o fázi I společné pilotní iniciativy:

<https://europa.eu/!Gq44bp>

Dobré řízení a administrativní kapacita – nový datový příběh:

<https://europa.eu/!uM83XJ>

Praktická sada nástrojů – plány pro budování administrativní kapacity:

<https://europa.eu/!dv43qF>

PILOT ON GOOD GOVERNANCE AND CAPACITY BUILDING FOR COHESION POLICY

- PILOT ACTION IN COOPERATION WITH THE OECD -

Iniciativa Catching-up Regions mění přístup k provádění projektů EU

Zpráva „Hospodářské problémy zaostávajících regionů“, která byla společně zveřejněna Evropskou komisí a Světovou bankou v roce 2017, analyzovala klíčové problémy, kterým tyto regiony čelí, a navrhla strategie a politiky pro oživení či udržení jejich dlouhodobého růstu a konkurenceschopnosti. Tím vydláždila cestu iniciativě Catching up Regions: praktickému programu technické pomoci s cílem identifikovat překážky bránící konkurenceschopnosti a zlepšit získávání prostředků z politiky soudržnosti ve vybraných regionech s nízkými příjmy z celé EU.

Tato zpráva rovněž dospěla k závěru, že k zabezpečení pokračování současných trendů postupného zvyšování úrovně dovedností, inovační aktivity, zásob kapitálu a produktivity práce, bude těmto regionům nutné i nadále dodávat nutné investice a podporu. Prvními zeměmi, které iniciativu Catching-up Regions Initiative (CuRI) využily, bylo Polsko a Rumunsko, následované Chorvatskem a Slovenskem.

Iniciativa CuRI, kterou společně provádějí příslušné státní a regionální orgány, Komise a Světová banka, poskytuje řadě regionů s nízkými příjmy odborné znalosti. Regiony s nízkými příjmy zahrnují všechny regiony s HDP na obyvatele ve standardech kupní síly pod 50% průměru EU. Společné výzkumné středisko EU se účastnilo provádění pilotní fáze této iniciativy v Rumunsku.

Podpora je poskytována v široké škále sektorů politiky: od strategií pro inteligentní specializace a podpory podnikání po

územní plánování, komercializaci výzkumu a odborné vzdělávání a přípravu. Poskytovaná pomoc je přizpůsobována potřebám každé zúčastněné země nebo regionu a rozvíjí stávající strategie a programy. Účelem této iniciativy je také reagovat na doporučení politiky v analýze strukturálních otázek v rámci evropského semestru.

Praktický přístup

Cílem CuRI není jen podávat doporučení, ale dosáhnout praktických výsledků, které by mohly urychlit strukturální reformy ve vybraných oblastech politiky. Tato iniciativa poskytuje politické, právní a správní poradenství ve spojení se silným budováním kapacit a návrhem projektů, díky kterým může regionům pomoci zvýšit produktivitu a konkurenceschopnost. Poskytuje také nové možnosti provádění politiky soudržnosti, investičních priorit a administrativních postupů.

Model spolupráce vytvořený v rámci této iniciativy je přímo určen k řešení překážek, které často brání čerpání finančních prostředků EU. Jak bylo prokázáno, poskytování finančních prostředků z evropských investičních a strukturálních fondů je díky iniciativě CuRI rychlejší a efektivnější. Díky tomu se zlepšila kritéria pro výběr projektů a provádění pravidel pro státní podporu, zvýšila se správní kapacita, zlepšila se příprava a hodnocení projektů a rozrostla se spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem.

Iniciativa CuRI kromě toho zkombinovala různé inovativní přístupy. Například vzájemná hodnocení TAIEX byla použita k prozkoumání a lepšímu porozumění podobným projektům, které byly realizovány v ostatních evropských zemích.

A nakonec přináší také jedinečné pracovní prostředí založené na spolupráci, kde vládní agentury, regionální a místní orgány, Komise, mezinárodní finanční instituce a další účastníci mohou sdílet své odborné znalosti týkající se strategií a provozu bez ohledu na organizační a územní hranice. Tyto úzké vztahy pomáhají řešit problémy způsobené roztržitostí a složitostí znalostí a slabými administrativními kapacitami na některých územích využívajících fondy EU.

Katalyzátor změny

Po úspěšném provedení iniciativy CuRI v zahraničí se připojil i slovenský Prešovský kraj a začal s její pomocí řešit některé ze svých specifických problémů. Byly zahájeny práce zaměřené na stimulaci hospodářského rozvoje v odlehlém okrese Snina, včetně posílení turistického potenciálu v národním parku Poloniny. Další opatření byla zaměřena na zvýšení energetické účinnosti ve veřejných budovách a budování nové platformy

geografických údajů (viz rámeček). Kromě toho region také vyvinul nový přístup k posílení svého systému odborné přípravy, školení a vzdělávání tím, že posílil vazby mezi místními podniky a středními školami.

Milan Majerský, předseda Prešovského regionu, k tomu řekl: „Spolupráce mezinárodních odborníků s regionem neskončila jen u papírů s analýzami – tato iniciativa byla katalyzátorem tolik potřebné změny.“

O rok později byla iniciativa CuRI rozšířena i do sousedního Banskobystrického kraje. Zde se zaměřuje na podporu udržitelné mobility a rozvoj integrovaných dopravních systémů, posílení potenciálu výzkumu a vývoje místních společností a na zlepšení sociální péče o seniory. Na základě osvědčených postupů svého souseda i tento region hledá způsoby, jak sladit kvalifikační potřeby místních zaměstnavatelů s absolventy škol. ➤

“ *Pro Světovou banku bylo partnerství s Evropskou komisí v rámci iniciativy Catching-up Regions opravdovou výsadou. Ceníme si zejména systematické výměny znalostí o strukturálních překážkách a funkčních řešeních mezi regionálními partnery v reálném čase. Tato iniciativa byla také jedinečnou příležitostí k pokroku v globálním vzdělávání o rozvojové politice na základě prostorových dat, kterou, jak doufáme, využijeme ve prospěch chudších zemí na celém světě.* ”

Arup Benerji, regionální ředitel Světové banky pro Evropskou unii

PREŠOV SPOUŠTÍ PORTÁL S GEOGRAFICKÝM ÚDAJI

V Prešovském kraji nyní sídlí nejmodernější geodatový portál, který lidem umožňuje online přístup k veřejným informacím. Platforma pro regionální prostorová a otevřená data, kterou vyvinuli odborníci ze Světové banky, usnadňuje analytické a rozhodovací procesy v regionu.

Portál GeoPresov (<https://geopresovregion.sk>) může zdarma využívat úplně každý. Poskytuje informace o regionálních a místních službách týkající se například zdravotnictví, nemovitostí, kulturního dědictví, podnikání, služeb záchraného systému a vzdělávání.

K zadávání dat a ke správě portálu byl vyškolen místní tým, zatímco zástupci z Prešova se o způsobu provozu a údržby dozvěděli více během studijní návštěvy ve francouzské Bretani. Díky tomu nyní mají ostatní odbory regionální správy k dispozici integrované datové sady, se kterými mohou činit informovaná rozhodnutí o budoucích investicích regionu.

Chytré tahy

V Rumunsku se první fáze CuRI zaměřila hlavně na inovační strategie pro inteligentní specializaci (RIS3) v severovýchodních a severozápadních regionech. Hlavní výsledky byly:

- komplexní přehled dosavadního vývoje a provádění RIS3;
- navržení strategií a akčních plánů RIS3 založených na procesech hledání podnikatelských možností;
- rozvoj specifických správních struktur RIS3 v obou pilotních regionech;
- rozvoj efektivních způsobů realizace projektů.

Vzhledem k úspěchu těchto aktivit bylo na podporu několika projektů inteligentní specializace přiděleno financování EU ve dvou regionech – 50 milionů EUR z rumunského regionálního operačního programu.

Iniciativa CuRI se aktuálně rozšiřuje do všech ostatních rumunských regionů se silným zaměřením na RIS3.

Aby rozvoj neztratil své tempo a bylo možné dále stavět na dosavadních výsledcích, byly staženy zdroje z různých programů financovaných EU, takže výsledky iniciativy bude možné financovat rychle.

Chorvatsko je v rané fázi zavádění opatření pomocí iniciativy CuRI ve svých pěti východních okresech: Vukovar-Srijem, Pozega-Slavonia, Osijek-Baranja, Slavonski Brod-Posavina a Virovitica-Podravina.

Jejich prioritou je vyhledat účinnější způsoby využití strukturálních a investičních fondů EU. Proto chorvatské Ministerstvo pro místní rozvoj spolupracuje na projektu vedeném Světovou bankou. Cílem je co nejvíce využít dopad stávajícího výdajového období fondů EU a zároveň přijít se strategickým přístupem vůči oblasti výdajů v letech 2021 až 2027. Díky tomu by mohly vzniknout nové iniciativy v různých odvětvích, včetně zemědělství, zpracování potravin a kovů, vzdělávání, inovací, sociálního začlenění, IKT, cestovního ruchu a přímých zahraničních investic.

KOMERCIALIZACE VÝZKUMU V RUMUNSKU

Rumunské vysokoškolské instituce a veřejné výzkumné organizace potřebují pomoc s přinášením inovací na trh. Prostřednictvím CuRI jsou vyvíjeny snahy o vybudování kapacity k přenosu technologií a zlepšení úrovně technologické připravenosti projektů výzkumu a vývoje. Vyjasňují se například právní otázky týkající se duševního vlastnictví. V centru pozornosti je také uplatňování předpisů o státní podpoře ve vztahu k využívání veřejné výzkumné infrastruktury ke komerčním účelům.

Projekty s komerčním potenciálem identifikovala školení organizovaná ve spolupráci s výzkumnými týmy z prvních dvou regionů CuRI (severovýchodní a severozápadní regiony). Další 10 milionů EUR z regionálního operačního programu bylo přiděleno na vnitrostátní zavedení programu podporujícího inovativní malé a střední podniky, aby získaly možnost otestovat a vylepšit komerční využití svých nápadů (ověření koncepce).

V budoucnu se výzkumným pracovníkům pravděpodobně dostane specializovaného koučinku, který jim pomůže přizpůsobit jejich projekty trhu.

ODHALENÍ POTENCIÁLU V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE V PODKARPATSKÉM VOJVODSTVÍ.

Podkarpatské centrum pro inovace (PCI), které bylo vybudováno prostřednictvím CuRI, pomáhá regionu posilovat spolupráci mezi vědou a obchodem a vydělávat na svém vlastním výzkumném a podnikatelském talentu. Toto centrum poskytuje vědcům a technickým profesionálům ze tří místních univerzit přístup ke špičkovým výzkumným a vývojovým zařízením – a také k odborným znalostem.

Centrum PCI pomáhá nejslibnějším projektům z oblasti výzkumu a vývoje na místních univerzitách s realizací jejich technologického a tržního potenciálu. V centru PCI mohou výzkumní pracovníci pracovat na vývoji prototypů za pomoci od odborníků na poli vědy i obchodu. Centrum také nabízí komerční služby v oblasti výzkumu a vývoje místním společnostem a podnikatelům, kteří potřebují pomoc s realizací svých nápadů. V průběhu CuRI pomohly firmám soupisy vědecké infrastruktury na místních univerzitách lépe porozumět tomu, jak ji využívat v obchodních aktivitách.

Dále bylo uspořádáno několik studijních cest do Toulouse Tech Transfer ve Francii, Aalto Design Factory ve Finsku a na Katolickou univerzitu v Lovani v Belgii, kde mohli účastníci na vlastní oči vidět, jak přenos technologií funguje.

Dlouhodobým cílem centra PCI je rozvinout potenciál ekosystému výzkumu a vývoje v Podkarpatském vojvodství a zvýšit úroveň spolupráce mezi místními podniky a univerzitami, která je aktuálně poměrně nízká.

Mezi další priority CuRI v Chorvatsku patří budování kapacit v místní a regionální správě a snaha zastavit vylidňování v některých východních okresech pomocí vytvoření nových pracovních míst a posílení ekonomiky.

Podívat se na to jinak

Po prvotním zavedení v těchto čtyřech zemích přinesla iniciativa CuRI mnoho kladných výsledků. Správním orgánům a příjemcům projektů se dostalo mimořádné podpory a technické pomoci při přípravě projektu. Tato ponaučení se budou hodit při přípravách na politiku soudržnosti po roce 2020.

Jak uvedl Marc Lemaître, generální ředitel regionální a městské politiky, iniciativa CuRI dala prostor tvořivosti a inovacím při vytváření politik a umožnila testování nových přístupů v rámci politiky soudržnosti, které možná nejsou právě standardní nebo obvyklé.

„V tomto ohledu to vyžaduje od všech zúčastněných hodně otevřenosti, odhodlání a odvahy, aby se na věci začali dívat trochu jinak,“ vysvětluje. „Nejúspěšnější pilotní projekty jsou do co nejvyšší možné míry začleněny a prováděny v rámci vnitrostátních či regionálních programů. Obecněji lze říci, že nám iniciativa CuRI dokázala, že překážky hospodářského a sociálního rozvoje jsme schopni překonat prostřednictvím strukturálních reforem na regionální a místní úrovni.“

DALŠÍ INFORMACE

<https://europa.eu/GW33Kn>

MEDIÁLNÍ PROGRAM YOUTH4REGIONS

Zde je další článek od mladé novinářky, která se zúčastnila blogerské soutěže YOUTH4REGIONS.

Mediální program Youth4Regions podporuje rozvoj příští generace novinářů, kteří se specializují na regionální politiku. Tyto mladé Evropany povzbuzuje, aby komunikovali o projektech financovaných EU.

Fórum měst 2020: Místní problémy vyžadují místní řešení

Iskra Tsankova připravila zásadní postřehy ze své návštěvy Fóra měst v Portu v Portugalsku na konci ledna 2020.

Udržitelnost znamená, že nepůsobíme žádnou nebo jen malou škodu na životním prostředí a tak zajišťujeme dlouhodobou kontinuitu. Nedávné Fórum měst ukázalo, jak se města díky politice soudržnosti v tomto ohledu mění.

Událost, která se koná každé dva roky, uspořádalo město Porto a sešlo se na ní téměř 800 účastníků z celé Evropy. Člověk však cítil, že je součástí ještě něčeho mnohem většího – události, která sdružuje lidi z různých koutů Evropy, ale se společným cílem: udržet hospodářský rozvoj členských států a zároveň reagovat na potřeby různých regionů.

Byla to zároveň příležitost vidět, jak Evropská komise může lépe spolupracovat s městy na otázkách, jako je změna klimatu, digitalizace a oběhové hospodářství.

Narodila jsem se a vyrostla v Sofii, hlavním městě Bulharska, a poslední dva roky pracuji jako novinářka, takže můžu vyjmenovat řadu oblastí, které v této zemi dlouhodobě vyžadují lepší

Iskra Tsankova v současné době absoluuje bakalářské studium v oboru žurnalistika a hromadné sdělovací prostředky.

Předtím působila jako reportérka a nyní pracuje jako mediální

analytička. Iskra se vždy zajímala o mezinárodní vztahy, zvláště o EU a její politiky.

rozvoj. Jednou z oblastí je potřeba investic do integrované infrastruktury a městské dopravy. A to nešlo pozornosti ani Evropské komise.

Na Fóru měst byla vidět řada příkladů úspěšných projektů zavedených díky financování z politiky soudržnosti a Městské agendy pro EU. Jedním byla i druhá fáze integrované městské dopravy v Sofii, která staví na výsledcích dosažených během fáze první. Díky tomu město disponuje integrovanou veřejnou

dopravou, která je šetrná k životnímu prostředí a nákladově efektivní. Ilustruje to, jak problém, kterému každý den čelili obyvatelé Sofie, byl EU uznán jako prioritní, a získal proto potřebné financování.

Místní problém v Sofii lze považovat za příklad toho, jak politika soudržnosti a městská agenda EU funguje v praxi a co je klíčem k uspokojení potřeb občanů ve všech členských státech EU.

Elisa Ferreira, evropská komisařka pro politiku soudržnosti a reformy, během své účasti na Fóru měst zdůraznila, že místní problémy vyžadují místní řešení. Evropská unie by ráda dosáhla méně roztržitějšího, ucelenějšího přístupu. Každá budoucí strategie musí mít klíčový cíl. A cíli projektu integrované městské dopravy v Sofii jsou udržitelná multimodální městská mobilita, digitální řešení a integrovaný rozvoj v městských oblastech.

Podle komisařky by mělo financování proudit přímo do měst za účelem jejich regionálního rozvoje. Ale peníze nejsou tou jedinou důležitou věcí. Ještě důležitější je, když se to stane

pracovní metodou, která přináší výsledky, a přesně to demonstrovalo Fórum měst 2020.

Udržitelnost lze definovat také jako socioekologický proces charakterizovaný sledováním společného ideálu. A ideál Fóra měst ve spolupráci s městy utváří jejich udržitelnou budoucnost. Regionální rozvoj je základem globálního rozvoje a události jako tato jsou zásadním krokem směrem k modernizaci členských států EU a k zachování toho, co je důležité – životního prostředí a historické kultury. ■

DALŠÍ INFORMACE

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/cities_forum_pt/

Komisařka Elisa Ferreira se připojila k diskuznímu panelu, kterého se zúčastnil i Karl-Heinz Lambertz, předseda VR a Jan Olbrycht, poslanec Evropského parlamentu, aby odpovídala na otázky posluchačů na Fóru měst 2020

Maďarsko: práce na spravedlivější a chytřejší budoucnosti

Maďarský parlament, Budapešť

Maďarsko má rozmanitou krajinu a bohaté kulturní dědictví. K zachování těchto charakteristik mají přispět investice EU, zatímco fond soudržnosti má rovněž za cíl modernizovat digitální inovace a skladbu energetických zdrojů země.

Tento vnitrozemský stát, s rozlohou zhruba 93 000 kilometrů čtverečních, leží ve střední Evropě. Na východě hraničí s Rumunskem, na jihozápadě s Chorvatskem a Slovinskem, na západě s Rakouskem a na severu se Slovenskem. Také hraničí se zeměmi, které nejsou členy EU – se Srbskem na jihu a s Ukrajinou na severovýchodě.

Z geografického hlediska tuto zemi vymezují dva velké vodní toky, Tisa a Dunaj. Dunántúl, čili Zadunají, je hornatá oblast rozkládající se na západě Maďarska a najdete v ní Balaton, největší jezero ve střední Evropě. Východu země dominuje Velká dunajská nížina s nejrozsáhlejšími pastvinami v Evropě, kterou na severu ohraničují hory. Ve středu Maďarska se nachází hlavní město Budapešť.

Maďarsko má 10 národních parků a 35 chráněných krajinných oblastí. Chlubí se největším jeskynním systémem s termální vodou a druhým největším termálním jezerem k lázeňským účelům. Každý rok proudí do proslulých lázní v této zemi miliony turistů.

Odhaduje se, že 7 % z 9,77 milionů obyvatel země tvoří Romové. Integrovaní romských komunit, které byly dlouhodobě perzekvovány, je prioritou Maďarska i EU.

K hlavním odvětvím této země patří zemědělství a zpracování potravin, farmaceutický průmysl, automobilový průmysl, stro-

jírenství, informační a komunikační technologie a elektrické spotřebiče. Dalšími významnými sektory jsou velkoobchod a maloobchod nebo dopravní a cestovní průmysl. Země má vlastní měnu, maďarský forint (HUF), ale v současnosti se připravuje na přijetí eura.

Maďarské hospodářství se orientuje na vývoz, se silným důrazem na zahraniční obchod. Vnitřní obchod v rámci EU tvoří 82 % maďarského vývozu, přičemž třetinu zastupuje obchod s Německem.

Maďarské HDP na obyvatele mezi lety 2003 a 2017 vzrostlo o 57 % a zemi se rovněž daří regulovat nezaměstnanost. Míra nezaměstnanosti v roce 2019 dosahovala 3,4 %, což je výrazně pod průměrem EU 6,2 %.

Překlenování rozdílů mezi regiony

Všechny regiony, vyjma Středního Maďarska, mají HDP na obyvatele pod 75 % průměru EU, což naznačuje, že životní úroveň mimo větší maďarská města je v porovnání s EU nižší. HDP a růst jsou zvláště nízké na jihozápadě a východě země.

V roce 2013 byla více než třetina (34 %) z celkového počtu obyvatel ohrožena chudobou nebo sociálním vyloučením. Je důležité zajistit integraci marginalizovaných skupin obyvatel, jako jsou Romové, a řešit územní rozdíly.

V rámci Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) se v Maďarsku od roku 2004 investovalo 55,2 miliardy EUR. Většina financování z politiky soudržnosti šla do méně rozvinutých regionů. Souběžně s tím se využily prostředky z Evropských

strukturálních a investičních (ESI) fondů na vytváření pracovních míst a snižování regionálních rozdílů.

Očekává se, že do roku 2020 počet těch, kdo měli z iniciativ v oblasti zaměstnanosti podporovaných fondy ESI užitek – včetně marginalizovaných skupin a obyvatel s nízkou kvalifikací –, přesáhne 280 000. Z programů sociálního rozvoje by mělo mít užitek také 7 000 migrantů a příslušníků menšin, včetně Romů.

Pokud jde o výhled na období po roce 2020, maďarské hospodářství se musí přizpůsobit globalizaci a zajistit svým občanům vysokou kvalitu života. Komise Maďarsko vybídla, aby investiční politiku zaměřilo na nízkouhlíkovou energii a dopravu, výzkum a inovace, infrastrukturu odpadového hospodářství, energetickou účinnost a efektivní využívání zdrojů.

Inteligentní a ekologické iniciativy

Maďarsko bylo doposud umírněným inovátorem. Komise navrhuje vyčlenit 35 % rozpočtu politiky soudržnosti v období 2021–2027 na podporu inovací a inteligentní transformace. Toto financování podpoří efektivní využívání digitálních řešení a rozvoj dovedností souvisejících s inovacemi. Zvýšením počtu novátorských podniků v Maďarsku bude možné větší množství výsledků výzkumu přetavit na nové produkty a služby.

Dochází ke zlepšování širokopásmového připojení: Díky fondům ESI získal od roku 2013 další milion domácností přístup k širokopásmovému připojení. Zvláštní pozornost je třeba věnovat

elektrickému obchodování (e-commerce), které plně nevyužívají spotřebitelé ani podniky, a více investic by mělo proudit do digitalizace.

Současné hospodářství je energeticky poměrně náročné, takže je důležité zlepšit účinnost a přechod na obnovitelné energie. Komise navrhuje vyhradit 30 % z maďarského rozpočtu soudržnosti na podporu ekologických řešení – například na výměnu zastaralých kotlů na fosilní paliva a na posílení udržitelných a dostupných způsobů dopravy, jako je veřejná doprava, vnitrozemské vodní cesty a aktivní doprava, například cyklistika a chůze.

Země již aktivně chrání své bohaté přírodní dědictví a zlepšuje svůj environmentální profil, ale je zapotřebí další podpora. Kvalitnější spolupráce se sousedními zeměmi by měla přispět k ochraně životního prostředí, zvláště maďarských veletoků, a také posílit společenský a kulturní rozvoj.

Fond soudržnosti bude dále poskytovat více příležitostí znevýhodněným skupinám, jako jsou děti, marginalizované romské komunity a hendikepované osoby. Komise také vybízí ke komplexnějšímu přístupu k územnímu rozvoji a investování do nových opatření k překonávání předsudků.

Maďarsko má vynikající polohu, aby mohlo využít svých vazeb na okolní státy prostřednictvím strategie pro Podunaj a přeshraničních projektů Interreg se Srbskem. Přestože historie země je provázána s jinými zeměmi ve střední a východní Evropě, její budoucnost je spojena s globálním trhem. ➤

Maďarský farmaceutický průmysl zaměřený na výzkum je hnací silou lékařského pokroku a inovací v celé zemi

Pevné základy podporují maďarské ambiciózní plány

László Palkovics, maďarský ministr pro inovace a technologie, popisuje výhled na příští programové období, během kterého bude hlavním cílem posílit hospodářskou a sociální konkurenceschopnost země.

Čeho by Maďarsko chtělo dosáhnout během období 2021–2027? A jaké jsou pro toto období nejvýznamnější investiční oblasti?

Stavíme na výsledcích a zkušenostech ze současného programového období, přičemž bereme v úvahu zásadní změny v maďarském hospodářském a sociálním prostředí z uplynulých let, ke kterým významně přispělo financování EU.

Naším hlavním cílem pro období 2021–2027 je posílit hospodářskou a sociální konkurenceschopnost. Ambiciózní Evropa potřebuje ambiciózní rozpočet.

V souladu s vládními strategiemi máme šest hlavních cílů:

- Posílit produktivitu a inovační kapacitu maďarských malých a středních podniků, aby se staly klíčovými hráči v mezinárodní hospodářské soutěži.
- Zvýšit míru zaměstnanosti a produktivitu a zlepšit podmínky zaměstnanců.
- Investovat do infrastruktury, která přispívá především k posílení konkurenceschopnosti.

- Zintenzivnit přeshraniční spolupráci se sousedními regiony.
- Udělit výzkumu, vývoji a inovacím ústřední roli.
- Uspadnit široké používání obnovitelných energií a motivovat k přechodu na ekologičtější, nízkouhlíkový průmysl, který povede k oběhovému hospodářství, na podporu boje proti změně klimatu.

Co k dnešnímu dni považujete za nevyužitě příležitosti a jak se je, spolu s přetrvávajícími regionálními rozdíly, chystáte v následujícím období řešit?

Maďarsko v období 2014–2020 provádělo úspěšnou rozvojovou politiku. Z finančních prostředků vláda vynaložila 60 % na posílení konkurenceschopnosti a podporu malých a středních podniků a výsledky nelze přehlédnout: mezi lety 2010 a 2018 produktivita malých a středních podniků rostla rychleji než v ostatních zemích Visegrádské čtyřky (V4). Hlavní příčinou růstu produktivity budou pravděpodobně právě investice financované EU.

Byla představena spousta inovativních metod. Bezpečnou realizaci projektů zajišťuje nový systém pokročilého financování, díky kterému mají žadatelé větší flexibilitu a nemusí se tolik spoléhat na banky. Likviditu žadatelů může dále zlepšit zrušení povinnosti finančního zajištění a možnost odkladu vlastního příspěvku.

Byly zjednodušeny administrativní povinnosti. Legislativa tvořená 24 různými zákony byla změněna na jedno jednotné vládní usnesení a u celého podpůrného systému byla opětovně provedena regulace.

Pokud jde o využívání financování EU, je Maďarsko na čele V4 – ze svého celkového finančního rámce již vstřebalo 43 %, což je nad průměrem EU (39 %).

Přestože míra růstu Maďarska patří mezi nejlepší v EU, je tato země stále pátým nejméně rozvinutým členským státem, a to s mírou rozvoje, která činí 69 % evropského průměrného HDP na hlavu. Navíc je jedním z pouhých dvou členských států, kde je úroveň rozvoje většiny regionů pod 50 % evropského průměru. To je jeden z důvodů, proč jsme přesvědčeni, že

“...mezi lety 2010 a 2018 rostla produktivita malých a středních podniků v Maďarsku rychleji než v ostatních zemích V4. Hlavní příčinou růstu produktivity budou pravděpodobně právě investice financované EU.”

návrh Evropské komise na snížení Fondu soudržnosti ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027 je nepřijatelný. Omezení regionálních rozdílů je velice náročným úkolem, kde jsou k dosažení našich cílů nezbytné komplexní programy rozvoje a významné investice.

Kde má země největší nedostatky, pokud jde o uhlíkové neutrální hospodářství, čistou energii a udržitelnou dopravu?

Cílem vlády je poskytovat spotřebitelům čistou, chytrou a dostupnou energii. Kromě toho usilujeme o posílení zabezpečení dodávek energií, transformaci energetického sektoru tak, aby byl šetrnější k životnímu prostředí, a stimulaci příležitostí pro inovace, které jsou důležité pro hospodářský rozvoj.

Dalším cílem je, aby většina maďarské elektřiny pocházela ze dvou zdrojů – z jaderných elektráren a z obnovitelných zdrojů, především solárních elektráren. Společným využíváním solární a jaderné energie by do roku 2030 byla výroba elektřiny v Maďarsku z 90 % bezuhlíková. Do roku 2040 klesne dovoz elektrické energie

v Maďarsku z aktuálního průměru přesahujícího 30% pod 20%.

Do roku 2030 chceme také snížit emise skleníkových plynů oproti hodnotám z roku 1990 minimálně o 40%. Také se zavazujeme zvýšit aktuální 14% podíl obnovitelné energie na alespoň 21% v roce 2030 a dálkové vytápění tak udělat ekologičtější a konkurenceschopnější.

Pro dosažení klimatických cílů je klíčová ekologičtější doprava. Maďarsko je ve svém regionu na čele vývoje elektrické mobility – v celé zemi je 672 dobíjecích stanic a na silnicích jezdí 14 000 „zeleňých“ registračních značek.

Jak vidíte výkonnost a zakotvenost maďarské ekonomiky v mezinárodním kontextu?

Pokud jde o výkonnost v oblasti inovací, umístila Evropská komise Maďarsko v každoročním evropském srovnávacím přehledu inovací do spodní části s „umírněnými inovátory“, před Rumunskem, Bulharskem, Chorvatskem, Polskem a Lotyšskem. Do této kategorie spadají všechny země V4.

Maďarsko v průběhu několika posledních let zaznamenalo vynikající růst, s HDP na obyvatele v roce 2018 na úrovni 70% průměru EU, a každý rok roste průměrně o 4%. Ve své prognóze na podzim roku 2019 Evropská komise předpokládala, že celkový schodek klesne z 2,3% HDP v roce 2018 na 1,8% HDP v roce 2019. Toto zlepšení je dáno především mírnějším nárůstem běžných výdajů ve srovnání s HDP.

A k růstu HDP (ve třetím čtvrtletí 2019) přispěl konečně, podle nejnovějších údajů, i čistý vývoz. Rozmach investic lze připsat navyšování kapacit ve stavebním a zpracovatelském průmyslu. Zároveň i nadále sledujeme pozitivní účinek čistého vývozu na růst HDP. ■

Zářivá budoucnost laserových technologií

Extreme Light Infrastructure (ELI) je špičkový projekt, který podporuje národní a evropský výzkum vytvářením mezinárodně uznávané výzkumné infrastruktury, která je otevřená odborníkům z akademického, soukromého vědeckého a také podnikatelského sektoru. V roce 2006 byl Evropským strategickým fórem pro výzkumné infrastruktury označen za jeden z prioritních evropských projektů ve výzkumné infrastruktuře. Projekt pomohl zvrátit trend odlivu mozků. Místní výzkumníky udržel díky tomu, že jim nabídl skvělé pracovní pozice ve výzkumu, ale přilákal navíc i experty ze zahraničí.

Konečným cílem projektu ELI-ALPS – maďarského pilíře této celoevropské infrastruktury – je zajistit konkurenceschopnost EU a udržet vedoucí pozici evropských laserových technologií zakládáním špičkových laserových výzkumných institucí. Projekt tak zajistí, že Evropa zůstane v čele špičkového technologického výzkumu.

**NÁKLADY
PROJEKTU:
130 milionů**

**FINANCOVÁNÍ EU:
120 milionů EUR**

(100% EFRR)

Projekt kromě toho ukazuje, čeho lze dosáhnout prostřednictvím přeshraniční spolupráce – do výstavby zařízení ELI se totiž zapojily Česká republika, Rumunsko a Maďarsko. V rámci projektu ELIALPS vznikne ve městě Segedín laserové výzkumné středisko, kde se budou generovat světelné impulzy o několika desetinách atosekundy. Tyto impulzy se používají v základním a aplikovaném výzkumu a jsou nezbytné k pozorování elementárních procesů v atomech a molekulách a také k odhalování fyzikálních jevů při interakci světla a hmoty na povrchu pevných látek.

<https://www.eli-alps.hu/>

<https://europa.eu/!DG74NV>

Solární panely pohánějí energetickou účinnost regionu

**NÁKLADY
PROJEKTU:
377 000 EUR**

**FINANCOVÁNÍ EU:
336 000 EUR**

(89% EFRR)

Díky prostředkům ve výši téměř 365 000 EUR mohlo ředitelství vodního hospodářství pro oblast středního toku Tisy postavit dvě malé solární elektrárny – v areálu Tisza II ve městě Kisköre a na pozemku vodárny Érfű ve městě Abádszalók. Ředitelství spravuje největší maďarské vodohospodářské zařízení, nádrž Kisköre (Tisza-tó). Vodní elektrárna na okraji nádrže vyrábí elektřinu a je součástí kritické infrastruktury země, takže její plynulý provoz je naprosto zásadní. Solární elektrárny zajišťují nepřetržitý provoz těchto dvou zařízení i v případě delšího výpadku. V rámci tohoto projektu bylo na střechu skladu v Kisköre nainstalováno 529 polykrystalických solárních panelů. Energetická kapacita pokryje roční spotřebu elektrické energie asi 60 až 70 domácností.

V Abádszalóku nechalo ředitelství vodního hospodářství pro oblast středního toku Tisy nainstalovat 286 solárních panelů (na pilotech), které uspokojí roční spotřebu 30 až 40 domácností. Tento projekt pomáhá regionu zvýšit spotřebu obnovitelné energie a omezit emise skleníkových plynů.

Vzdělávání a průmysl v jedné lavici

Univerzita v Miškovci – v konsorciu se společností BorsodChem, veřejnou institucí EMI pro kontrolu kvality a inovace v budovách a stavbách a podniky Robert Bosch Energy and Body Systems a Starters E-Components Generators Automotive Hungary – je jedním z osmi center pro spolupráci mezi vysokými školami a průmyslovým odvětvím v Maďarsku.

Tato centra hrají klíčovou roli při zakládání územní spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi a místními průmyslovými a podnikatelskými subjekty a posilují tak oblast výzkumu, vývoje a inovací v Maďarsku, včetně hospodářského zhodnocení inovací. Průmysloví a obchodní partneři se velkou měrou podílejí na vytváření obsahu programů a kurzů, aby reflektovaly skutečné potřeby hospodářství. Univerzita na oplátku poskytuje další odbornou přípravu a vzdělání odborníkům z průmyslu.

Projekt univerzity v Miškovci nazvaný „Spolupráce mezi vysokoškolským vzděláním a průmyslem – rozvoj výzkumné infrastruktury“ stojí 17 milionů EUR, přičemž 14 milionů EUR pochází z financování EU. Centrum podporuje výzkumnou infrastrukturu na poli technologií moderních materiálů a systémů inteligentního řízení a automatizace, a tak přispívá k rozvoji průmyslu v regionu. Bude mapovat potřeby průmyslových partnerů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a rozvíjet infrastrukturu ke sdílení poznatků, která tyto potřeby bude řešit. Forma projektu umožňuje, aby se k centru v budoucnosti připojilo více partnerů.

<http://fiekprojekt.uni-miskolc.hu/> (pouze v maďarštině)

**NÁKLADY
PROJEKTU:**

18 milionů EUR

FINANCOVÁNÍ EU:

12 milionů EUR

(83% EFRR)

Umělá trdliště pro původní druhy ryb

S podporou EU společnost Balaton Fish Management Non-Profit Ltd vytvořila a udržuje umělá trdliště pro ohrožené druhy ryb v jezeru Balaton. Obnovená fauna jezera také poskytuje místo pro sladkovodní rybolov. Zastřešující projekt zahrnuje další výzkumnou činnost, jako je genetické mapování původních druhů a vytváření genové banky.

<http://balatonihal.hu/>

**NÁKLADY
PROJEKTU:**

4 524 000 EUR

FINANCOVÁNÍ EU:

4 504 000 EUR

Rozvoj přesného zemědělství

**NÁKLADY
PROJEKTU:
6,5 milionů EUR**

**FINANCOVÁNÍ EU:
2 miliony EUR**

(56 % EFRR)

Společnosti KITE Agricultural Services spolu s Debrecínskou univerzitou a Balogh Farm – malým podnikem v zemědělském sektoru – bylo poskytnuto 3,6 milionu EUR na vývoj systému přesného zemědělství, který bude ekonomicky udržitelný i snadno použitelný a který zvýší výnosy zemědělců. V rámci projektu se navíc bude vytvářet odborná znalostní základna a kapacita pro poskytování individualizovaného poradenství.

Společnost KITE, vedoucí partner projektu, je odpovědná za zdokonalování stávajících přesných technologií v oblasti zemědělství a inženýrství. Bude také zajišťovat spolehlivé zdroje dat a automatizovat procesy zpracování a analýzy dat. Debrecínská univerzita provádí výzkum týkající se přesného zemědělství, konkrétně hnojiv, a vyvíjí metodiku odborné přípravy. Podnik Balogh Farm poskytuje pozemek, odborné znalosti a vybavení pro výzkum a testování.

K dnešnímu dni projekt položil vědecký základ přesného zemědělství (stanovením řady zemědělských parametrů) a partneři na základě empirického výzkumu porovnávají dopad tradičního a přesného zemědělství na plodiny (pšenice, kukuřice, řepka, slunečnice a sójové boby). V souladu s výsledky projektu výzkumníci vytvářejí materiály pro metodiku odborné přípravy.

Obnova životního prostředí stimuluje místní ekonomiku

Debrecínská čtvrť Libakert prochází enviromentální obnovou, která oživuje i místní ekonomiku. Součástí obnovy oblasti, která je prospěšná pro životní prostředí i rodiny, je rozvoj infrastruktury, který se zaměřuje na životní podmínky a bezpečnost veřejnosti a také na podporu místních podniků stimujících hospodářskou aktivitu v Libakertu. Projekt zároveň přispívá k širšímu cíli, hospodářskému rozvoji regionu, a to tím, že udržuje v místě (mladé) obyvatele a nabízí jim lepší životní podmínky a kvalitnější vzdělání a práci.

Libakert platil v Debrecínu za špatně udržovanou, stárnoucí čtvrť. Díky pěším zónám a lepšímu parkování ale projekt zlepšil její přístupnost. Místní knihovna navíc pro všechny obyvatele pořádá workshopy a semináře, například o postupech šetrných k životnímu prostředí, rozvoji lidských zdrojů, místní identitě a bezpečí veřejnosti.

V rámci projektu byly zrenovovány místní parky a dětská a sportovní hřiště a byly nainstalovány bezpečnostní kamery. Zelené plochy v parcích byly uklizeny, vysadily se nové stromy a keře a nainstalovaly se nové lavičky a fontánky s pitnou vodou.

**NÁKLADY
PROJEKTU:
710 000 EUR**

**FINANCOVÁNÍ EU:
630 000 EUR**

(88 % EFRR)

Udržitelná městská doprava si razí cestu Segedínem

Projekt udržitelné městské dopavy získal z fondů EU 3,3 milionu EUR na zkvalitnění místní veřejné dopavy. Ta má obyvatele Segedínu motivovat k tomu, aby upřednostňovali tuto ekologickou variantu. Projekt je součástí plánu udržitelné městské mobility tohoto města, který řeší problém rostoucího počtu obyvatelstva a s tím spojenou potřebu mobility.

V centru města a na jednom ze sídlišť bylo opětovně zřízeno několik centrálních uzlů a 40 autobusových zastávek, aby obyvatelé měli k dispozici rychlejší, efektivnější a kvalitnější veřejnou dopravu. Projekt se také zaměřil na bezpečnost a pohodlí cyklistů a chodců. Modernizaci proto prošly i městské plochy, systém veřejného osvětlení a chodníky. Veřejná doprava je rychlejší a atraktivnější i díky novým pruhům pro autobusy a cyklisty v centru města. Aby se zlepšila bezpečnost a přístupnost, byly nové zastávky navrženy s ohledem na obyvatele se zdravotním postižením a stejným způsobem byly upraveny i stávající zastávky a chodníky.

**NÁKLADY
PROJEKTU:
3,4 milionu EUR**

**FINANCOVÁNÍ EU:
3 MILIONY EUR**

(88% EFRR)

Inovativní zubní péče se připravuje na vstup na mezinárodní trh

Díky podpoře schématu rizikového kapitálu využila společnost dicomLAB Dental, Ltd., inovativní technologie, se kterými jsou zubní operace lépe předvídatelné, bezpečnější a rychlejší. Tato společnost se zaměřuje na tvorbu počítačově řízených řešení, která díky intuitivnímu pracovnímu postupu a pokročilé úrovni uživatelské zkušenosti odpovídají požadavkům každodenní klinické práce zubařů.

Cílem této společnosti je zpřístupnit implantáty pro protetickou stomatologii širšímu okruhu pacientů. Díky nejmodernějším technologiím, chirurgickému plánování připravovanému pacientovi na míru a odpovídajícímu 3D tiskovému vybavení je protetika čím dál bezpečnější, přesnější a předvídatelnější.

Od vstupu na trh v roce 2015 začala společnost dicomLAB své služby nabízet v 15 zemích. V roce 2018 byla společnost nominována na Startup roku v soutěži Startup and Innovation Award v Maďarsku a v roce 2019 získal její zakladatel a generální ředitel, Dr. Endre Varga cenu Zakladatel roku.

Na vývoj online platformy, založené na umělé inteligenci, která sdružuje všechny zúčastněné strany v zubní implantologii, byly použity prostředky z financování EU v celkové výši 1,5 milionu EUR ve formě rizikového kapitálu. Tato platforma nabízí zubním profesionálům skutečná řešení a provádí je celým procesem implantace.

Společnost, jejímž cílem je zpřístupnit zubní implantáty širší světové veřejnosti, plánuje, že jejich produkt dicomLAB 2.0 by měl být připraven na uvedení na trh do září 2020. ■

https://www.dicomlab.com/SMART_Guide/

Finanční nástroje ESIF zdvojnásobují investice do projektů

Evropská komise zveřejnila výroční zprávu se shrnutím údajů o využívání finančních nástrojů Evropských strukturálních a investičních fondů (ESI) za období končící v prosinci 2018.

Z letošní zprávy vyplývá, že členské státy dosáhly prostřednictvím půjček, záruk a vlastního kapitálu značného pokroku. Implementace revolvingových fondů investujících do projektů byla letos výrazně rychlejší; nárůst oproti předchozím roků byl 85%.

Ze zprávy je také vidět rozmanitost národních nebo regionálních programů a různých podporovaných oblastí. Fondy ESI podporují revolvingové fondy ve všech 10 tematických cílech. Největší podíl finančních prostředků byl přidělen na podporu malých a středních podniků (56%) a následovaly investice do nízkouhlíkového hospodářství, tj. hlavně v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů (15,5%), a do výzkumu, vývoje a inovací (15,4%).

Do konce roku 2018 činily celkové částky programu věnované na finanční nástroje téměř 22,1 miliardy EUR, z čehož 16,9 miliardy EUR pocházelo z fondů ESI. Členské státy proto dosáhly téměř 90% přidělu na finanční nástroje věnované na

programové období 2020–2027, což je dvojnásobek částky poskytnuté prostřednictvím revolvingových fondů v programovém období 2007–2013.

Revolvingové fondy podporovaly investice do 100 000 malých a středních podniků a zlepšily spotřebu energie ve více než 25 000 domácnostech, což vedlo k ročnímu snížení emisí skleníkových plynů o více než 54 000 tun.

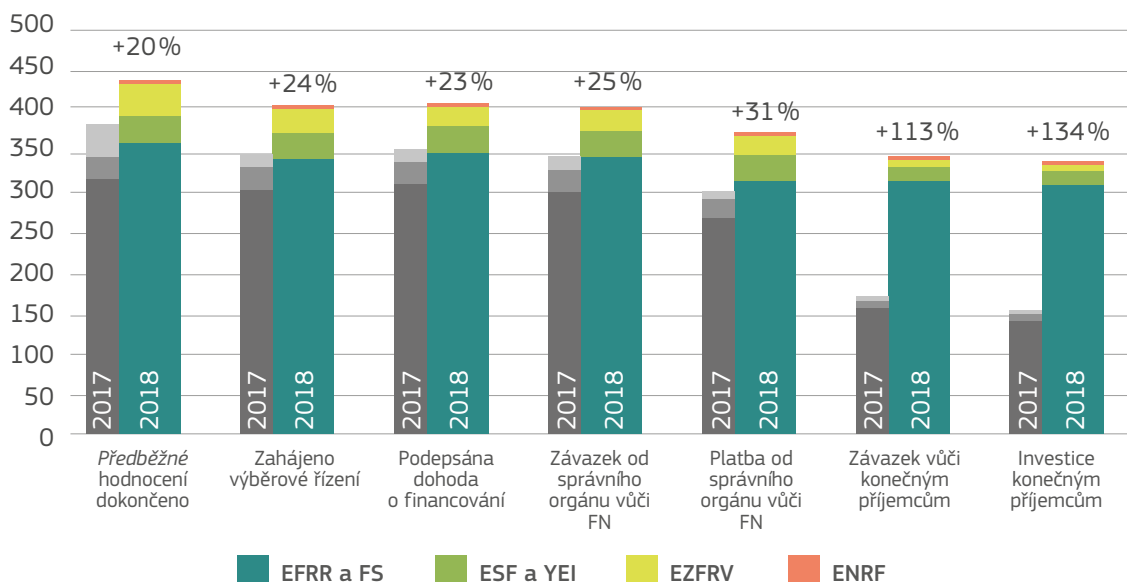
Stále tu však je neprozkoumaný potenciál a mezi členskými státy existují značné rozdíly. Polsko, Švédsko, Nizozemsko, Maďarsko, Portugalsko, Španělsko, Lotyšsko a Litva přidělují poměrně velký podíl ESI fondů na finanční nástroje, zatímco pouze tři členské státy nemají v úmyslu jakékoli finanční nástroje zřizovat.

Výsledky za rok 2018 najdete na webových stránkách platformy fi-compass. První náhled tohoto souhrnu představil vedoucí oddělení Jonathan Denness z generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku na akci Financial Instrument Campus 2019 v Bruselu. ■

DALŠÍ INFORMACE

<https://bit.ly/39fn6dC>

POKROK V ZAVÁDĚNÍ FN, PODLE POČTU FN, KE KONCI ROKU 2018 A 2017 (ESIF)

NOVINKY [STRUČNÝ PŘEHLED]

SPUŠTĚNÍ PORTÁLU ODEZVY PRŮMYSLOVÝCH KLASTRŮ NA COVID-19

Cílem nové části stránek Evropské platformy pro spolupráci klastrů (ECCP) je podpořit úsilí průmyslových klastrů při řešení výzvy, která v Evropě vznikla vlivem epidemie onemocnění COVID-19. Tento portál má dva cíle:

- Sloužit jako jednotné kontaktní místo poskytující spolehlivé informace pro průmysl, zejména průmyslové klustry, o krocích a rozhodnutích Evropské komise a členských států EU, které mají vliv na funkci vnitřního trhu.
- Podporovat otevřené diskusní fórum, kde zúčastněné strany mohou sdílet své zkušenosti, řešení, požadavky a otázky.

Komise již prostřednictvím klastrů podporovaných Evropskou aliancí klastrů obdržela přes 1100 nabídek na zdravotnický materiál, jako jsou masky a ventilátory. Aby byla výměna mezi zúčastněnými stranami klastrů rychlejší a jednodušší, vzniklo otevřené diskusní fórum.

Poptávky ze strany veřejných orgánů mohou být k průmyslovým subjektům směřovány prostřednictvím klastrových organizací po celé EU i mimo ni. Například italský region Lombardie otevřel několik mezinárodních výběrových řízení na nákup zdravotnického vybavení pro léčbu vážně nemocných hospitalizovaných pacientů a vybavení na ochranu lékařů a zdravotnického personálu. ■

Veřejné orgány mohou použít e-mailovou adresu: covid19response@clustercollaboration.eu

DALŠÍ INFORMACE

<https://www.clustercollaboration.eu/coronavirus>

HTTPS://WWW.CLUSTERCOLLABORATION.EU/CORONAVIRUS

Dne 18. března 2020 poslali komisařka **Elisa Ferreira**, zodpovědná za soudržnost a reformy, a komisař **Nicolas Schmit**, zodpovědný za práci a sociální práva, dopisy všem členským státům EU, aby je informovali o individuální podpoře dostupné v rámci Investiční iniciativy pro reakci na koronavirus (CRII).

V těchto dopisech je uvedena výše finančních prostředků dostupná pro danou zemi, typ výdajů, které lze nyní v rámci strukturálních fondů a Fondu solidarity EU hradit – například výdaje na podporu zdravotnických systémů, nákup zdravotnického vybavení nebo zajištění přístupu ke zdravotní péči pro zranitelné skupiny – a současné možnosti k mobilizaci financování pomocí **EFRR** a **ESF**.

Útvary Komise navíc poskytují členským státům integrovanou podporu prostřednictvím místních specializovaných týmů CRII. Tyto týmy zajistí dostatečný tok informací a rychlé rozhodování na co nejpraktičtější úrovni a také diskusi o státní podpoře, otázkách dodržování finančních předpisů a o podpoře z Evropského investičního fondu. ■

DALŠÍ INFORMACE

Investiční iniciativa pro reakci na koronavirus:

<https://europa.eu/!uH33bD>

Na investiční iniciativu pro reakci na koronavirus přispívají politika soudržnosti a Fond solidarity EU:

<https://europa.eu/!cq43qb>

CENY REGIOSTARS 2020: NYNÍ JE MOŽNÉ ZASÍLAT PŘIHLÁŠKY

Evropská komise oznámila zahájení 13. ročníku soutěže REGIOSTARS, která oceňuje ty nejlepší projekty politiky soudržnosti EU v pěti tematických kategoriích. Mimořádné téma pro rok 2020 je spojeno s oslavami 30. výročí programu Interreg, schématu EU charakteristického přeshraniční spoluprací, se speciálním zaměřením na „posílení postavení mládeže v přeshraniční spolupráci“:

- Průmyslová transformace pro inteligentní Evropu (inteligentní růst)
- Oběhové hospodářství pro zelenou Evropu (udržitelný růst)
- Dovednosti a vzdělání pro digitální Evropu (růst podporující začlenění)
- Zapojení občanů pro soudržná evropská města (městský rozvoj)
- 30 let programu Interreg: posílení postavení mládeže v přeshraniční spolupráci (téma roku).

Platforma pro přihlášení online bude otevřená až do 17. května 2020. Přihlášky s projekty vyhodnotí nezávislá porota složená z akademických pracovníků na vysoké úrovni, která také vyhlásí vítěze na slavnostním předávání cen REGIOSTARS, které se uskuteční v Bruselu v říjnu 2020 během Evropského týdne regionů a měst. Veřejnost si také může zvolit svůj vlastní oblíbený projekt prostřednictvím online veřejného hlasování. ■

DALŠÍ INFORMACE

<https://regiostarsawards.eu/>

Jeden za všechny, všichni za jednoho

Probíhá příprava další iterace programů Interreg. Novému regulačnímu rámci ale tyto programy nemusí čelit samy. Harmonizované implementační nástroje (HIT) programu Interact nabízejí vyzkoušené formuláře, šablony a mnohem více.

Tyto nástroje, postavené na kolektivních poznatcích a přímých podnětech od komunity Interreg, umožní účinné a efektivní zahájení nových programů.

Nástroje HIT prošly intenzivním procesem, aby pracovníci z programu Interreg zaručili, že každý nástroj s označením HIT je pro nadcházející období tím nejlepším. Stávající odborníci z projektu Interreg, celkem z 26 programů, se detailně zaměřují na každý jednotlivý nástroj způsobem, který by žádný program nedokázal duplikovat.

Sada nástrojů HIT, která byla zpočátku vytvořena jako integrovaný balíček pro období 2014–2020, nabízí osvědčené postupy programů, jak je stanovila komunita Interreg. Nástroje poskytují podporu pro programy v průběhu celého životního cyklu projektů.

Pokud jde o programy Interreg, poskytuje HIT také základ harmonizovaného přístupu ke správě a nástrojům. Díky tomu mohou programy, které fungují v rámci celé Evropy, řešit kolektivní výzvy prostřednictvím sdílených řešení. Bez takového harmonizovaného přístupu by totiž programová řešení nemusela být replikovatelná.

Čeho se díky nástrojům HIT (2014–2020) dosáhlo?

Předchozí sadu nástrojů HIT přijalo 66% programů Interreg. Některé je používaly v plné míře s žádnými nebo drobnými úpravami, zatímco jiné používaly tyto nástroje pro inspiraci. Pokud jde o programy využívající odborný monitorovací systém Interact, eMS, bylo nezbytné přijmout základní prvky nástrojů HIT, protože bez harmonizovaného přístupu k postupům řízení programů není možné efektivně vybudovat systém, který bude spravovat 38 různých programů.

Nezávislé hodnocení dopadu, provedené Výzkumným centrem evropské politiky na Strathclydeské univerzitě ve Skotsku, ukázalo, že HIT přináší programům řadu výhod.

Jedním očividným výsledkem je větší zaměření na uživatele, protože každý nástroj je specificky navržený tak, aby zefektivnil řízení programu a snížil administrativní zátěž žadatelů i příjemců projektů. To se neprojevuje pouze v nástrojích samotných, ale mnoho programů také podle konečné sady nástrojů upravilo své programové řízení.

Celkově 80% programů oznámilo, že nástroje HIT ušetřily požadavky na personální zdroje. Pro programy prvně vytvořené v období 2014–2020, nebo které začaly později, sada HIT poskytla hotové nástroje, které lze rychle implementovat.

Celý proces týkající se nástrojů HIT navíc v rámci programu Interreg zažehl diskusi o tom, jaké jsou minimální požadavky pro shodu s právními předpisy a osvědčené postupy progra-

„Pokud chceme, aby projekty spolupráce přinášely výsledky s dlouhodobým efektem, potřebujeme takové nástroje, jako je HIT. Umožňují nám vytvořit společný rámec, který je zásadní pro plynulou realizaci projektů, rámec, který pomáhá dosáhnout vytyčených cílů.“

Monika Schönerklee-Grassarová, Interreg ve střední Evropě

mového řízení. V souvislosti s nástroji HIT se také hovoří o údajích nezbytných pro přístup, monitorování a řízení projektů, aby se programy mohly soustředit na to, co funguje nejlépe.

Jaké výzvy nám přináší příští období?

První náročný úkol při vývoji nástrojů HIT na nové období se oproti předchozímu období nezměnil. Nástroje lze vybudovat pouze na základě sdíleného pochopení toho, co které nástroje jsou a co se od nich požaduje. Bez sdíleného porozumění účelu jednotlivých nástrojů, jejich základních prvků a jejich hodnoty pro programy Interreg není možné vytvořit udržitelnou podporu.

Nalezení takového sdíleného porozumění má smysl nejen z interního hlediska v rámci komunity Interreg, ale i pro příjemce projektů. Programy Interreg s různým výkladem mohou zmást žadatele a příjemce projektů, kteří se zabývají vícero projekty, a na vlastní kůži tak mohou pocítit takový nedostatek harmonizace.

„U projektů spolupráce, které fungují napříč hranicemi, musí jednotlivé strany pro vzájemné porozumění vynaložit větší snahu. A používání harmonizovaných dokumentů nám pomáhá hovořit stejnou řečí. Nástroje HIT nám dávají naději, že zjednodušování může fungovat.“

Dr. Csaba Horváth, Interreg Rakousko–Maďarsko

Zároveň je ale třeba říct, že sada nástrojů HIT, která čelí předešlým i novým výzvám, má nyní mnohem silnější pozici. Díky sledování toho, jak nástroje programy podporují, máme k dispozici buď hotové produkty, nebo výchozí pozici pro přizpůsobené verze nástrojů. S ohledem na jasné a přehledné používání nástrojů HIT je další velkou výzvou zajistit, aby programy prováděly pouze účelné úpravy.

V rámci HIT odborníci z programu Interreg sdílejí své poznatky, když vyvíjejí budoucí nástroje pro implementaci, a usilují o kvalitu a zjednodušování. Pokud používáme stejné nástroje, zjednodušujeme život všech, kdo s námi pracují.

Ioana Mantogová, Interreg V-A Rumunsko/Bulharsko

„To, jak moc můžeme jednotlivé nástroje upravit, aniž by přestaly být harmonizovaným nástrojem, je klíčová otázka, na kterou se snažíme najít odpověď,“ říká Polona Frumenová, která proces HIT vede. „Programy musí nástroje přizpůsobit národním předpisům, ale přidáváním věcí se často snižuje jejich účinnost. V dalším období bude zapotřebí více pokynů k tomu, jak nástroje přizpůsobovat a jak zabránit navrhování nepotřebných věcí.“

Existuje zde také nevyhnutelné napětí při snaze o harmonizaci řízení programů, když jsou programy úzce spojeny se způsobem fungování, který se často prokázal jako úspěšný. Umět dosáhnout kompromisu a vnímat přínosy, kterých docílili jiní, je nezbytné pro nalezení nejlepšího řešení, které může fungovat u všech programů.“

První produkt HIT je už za dveřmi!

Toto napětí dobře demonstruje proces zavádění prvního produktu HIT, formulář přihlášky.

„Programy mají tendenci doplňovat do přihlášky dodatečné otázky. Pokud ale tyto otázky nezlepšují výběr projektu nebo neumožňují pozdější účinné monitorování, budou pravděpodobně jak pro žadatele, tak pro programy představovat další administrativní zátěž,“ doplňuje Polona Frumenová.

Jednou z nejčastějších stížností našich příjemců projektů je to, že programy doposud zaváděly odlišná pravidla; to vede k chybám a zmatkům. HIT proto přímo reaguje na potřeby příjemců projektů.

Merike Niitepöldová, Středobaltský program

Pokud jde o drobná zlepšení v řízení projektu, velké nadnárodní programy s více zdroji si s trochu větší komplexitou poradí, ale pro menší přeshraniční programy může být malé zvýšení zátěže mnohem náročnější překážkou.

Přihláška HIT bude také sloužit jako základ pro budoucí monitorovací systém Interact, a to spolu s dalšími takovými systémy, které budou v dalším období programy Interreg používat. ■

CHTĚLI BYSTE VYUŽÍVAT HIT, ALE NEVÍTE, JAK NA TO?

Interact může uspořádat poradenská setkání, na kterých se nástroje HIT detailně rozeberou. Odpovíme vaše otázky a ukážeme vám, jak tyto nástroje používat při každodenní práci.

Plánuje se putovní show HIT, jejímž účelem je dostat se prostřednictvím společných setkání do co nejvíce oblastí.

Obraťte se na tým HIT, abyste získali více informací:

<http://www.interact-eu.net/contact>

DALŠÍ INFORMACE

Interact-eu.net

#EUdatathon 2020: inovujeme pro Evropu s veřejně přístupnými daty EU

Dne 19. února bylo zahájeno čtvrté vydání soutěže s veřejně přístupnými údaji EU Datathon, která vám dává možnost demonstrovat potenciál otevřených dat v dnešní společnosti a samozřejmě vaši kreativitu a talent.

Soutěž je pro vás také příležitostí získat část z celkového výherního fondu v hodnotě 100 000 EUR. Chcete-li se zúčastnit, musíte předložit návrh, jak vyvinout aplikaci, která propojuje a využívá veřejně přístupné soubory údajů. Minimálně jeden z nich musí pocházet z tisícovek těch, které zpřístupňují evropské instituce, agentury a orgány. Více informací se dozvíte v pravidlech soutěže: <https://op.europa.eu/en/web/eudatathon/2020-rules>

Vaše přihláška musí demonstrovat příležitosti pro konkrétní obchodní modely nebo sociální podniky. Musí také identifikovat vhodné nové přístupy a řešení, které využitím otevřených dat Evropě pomohou dosáhnout některých z důležitých cílů, které stanovila Evropská komise. Tematicky tedy musí spadat do jednoho z následujících okruhů:

- > 1. okruh: **Zelená dohoda pro Evropu**
- > 2. okruh: **Hospodářství, které pracuje ve prospěch lidí**
- > 3. okruh: **Nový impuls pro evropskou demokracii**
- > 4. okruh: **Evropa připravená na digitální věk**

Svůj návrh musíte podat spolu se stručným popisem na webové stránce EU Datathon do **3. května 2020**.

Prezentováno bude dvanáct vítězných týmů (tj. tři týmy pro každý okruh). Pokud budete mezi nimi, budete pozváni k vývoji aplikace a jejímu prezentování 13. až 15. října na **18. Evropském týdnu regionů a měst v Bruselu**, na události, která přiláká více než 9 000 účastníků.

Při této příležitosti se určí konečné pořadí vítězných týmů pro jednotlivé okruhy a týmům (ze všech jednotlivých okruhů) se přidělí následující ceny: první místo: 12 000 EUR; druhé místo: 8 000 EUR; třetí místo: 5 000 EUR.

Soutěž EU Datathon 2020 pořádá Úřad pro publikace Evropské unie v úzké spolupráci s Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro regionální a městskou politiku. ■

DALŠÍ INFORMACE

<https://op.europa.eu/en/web/eudatathon>

@EU_opendata

@euinmyregion

#EUdatathon

#ideas4EU

JAK TO VIDÍTE VY

V časopisu
PANORAMA
budeme vděční za
vaše příspěvky!

Rubrika Jak to vidíte vy v časopisu *Panorama* představuje, co zúčastněné subjekty z místní, regionální, vnitrostátní i evropské úrovně říkají o dosažených úspěších v období 2014–2020 a jak se dívají na probíhající a zásadní diskuse

o politice soudržnosti po roce 2020. Budeme rádi za každý příspěvek ve vašem jazyce a některé z nich uveřejníme v příštích vydáních. Pokud chcete získat další informace o pokynech a termínech, kontaktujte nás na adrese **regio-panorama@ec.europa.eu**.

Spolupráce u Baltského moře k posílení politiky soudržnosti

Situace na světové politické scéně v posledních letech nebyla pro cíle politiky soudržnosti příznivá a tato krize do určité míry dolehla i na region Baltského moře.

Strategie EU pro region Baltského moře (EUSBSR) je multifunkčním nástrojem pro politiku soudržnosti. Navzdory nestabilitě v oblasti byla schopná podpořit rozvoj, řešit environmentální problémy a posilovat kulturu důvěry a spolupráce mezi lidmi.

Nadace Centrum Balticum, která podporuje spolupráci v regionu Baltského moře, působí v rámci této strategie od roku 2013. K odpovědnostem nadace patří komunikační úkoly a zakládání spolupráce mezi nečlenskými zeměmi. Spravuje komunikační kontakt EUSBSR, rozvíjí pro strategii komunikační prostředky a pomáhá dosáhnout jejích cílů. Nadace je navíc odpovědná za spolupráci na strategii se sousedními zeměmi. Díky tomu mohla při rozvoji regionu Baltského moře zapojit nové partnery.

Nadace Centrum Balticum je hrdá na to, že může být součástí této sítě. Díky své snaze sbližovat lidi a pomáhat jim k vzájemnému porozumění přispívá k cílům politiky soudržnosti EU.

Sdělování dopadů na region

Nadace může prostřednictvím svých projektů také ovlivnit realizaci cílů politiky soudržnosti. V nedávné komunikační kampani „Soudržnost skrze EUSBSR“ zdůraznila pozitivní dopad politiky na makroregion Baltského moře. Kampaň, která probíhala na sociálních sítích, se zaměřila na projekty financované EU a představila lidi, kteří na těchto projektech pracovali a měli z výsledků projektů konkrétní užitek. Díky tomu, že kampaň ve velkém rozsahu zapojila širokou škálu aktérů, dokázala prezentovat dopady politiky EU a podpořit diskuzi. Hovořilo se o přínosech politiky soudržnosti a byly k tomu také pro všechny připraveny komunikační materiály. O politice soudržnosti tak nadace mohla informovat i po ukončení kampaně.

Nadace Centrum Balticum měla také možnost zúčastnit se projektu čisté lodní dopravy ECOPRODIGI, kde se používá digitalizace k podpoře ekologicky účinné námořní dopravy v Baltském moři. Tímto způsobem projekt také přispívá k dosažení klimatických cílů EU a k programu Zelená dohoda. Pilotní řešení realizovaná v rámci projektu ECOPRODIGI ukazují, že digitalizaci lze využít k úsporám ve spotřebě paliva a materiálu, ke snížení emisí a k podpoře co nejefektivnějšího využívání zdrojů. Výsledky budou podrobněji prezentovány na květnovém semináři v Bruselu.

Profesor Kari Liuhto
Ředitel nadace Centrum Balticum

Evropská strategie pro Baltské moře provádí politiku soudržnosti tak, že bere v úvahu regionální charakteristiky. Nadace Centrum Balticum, vystupující jako dynamický operátor, chce také podpořit spolupráci a průkopnické aktivity regionu Baltského moře v budoucnosti. Na všechny se těšíme v polovině června ve městě Turku, kde se budou všechny akce točit právě kolem Baltského moře. ■

DALŠÍ INFORMACE

<http://www.centrumbalticum.org/en>

PROJEKTY

AMBICIÓZNÍ PŘEMĚNA POSTINDUSTRIÁLNÍ KRAJINY

Moravskoslezský kraj ve východní části České republiky po léta negativně ovlivňovala těžba černého uhlí. V současnosti se však velké úsilí věnuje rekultivaci odtěženého terénu a úspěšně se odstraňují zbytky těžební činnosti.

Ve středu pozornosti je v současnosti oblast Karviné, která je těžkým průmyslem zvláště tvrdě zasažena. Koncepte rozvoje pohornické krajiny Karvinska (POHO2030), kterou aktuálně realizuje regionální společnost Moravskoslezské Investice a Development, a.s. (MSID), je pro tuto oblast takřkajíc světlem na konci tunelu.

Iniciativa se postupně proměnila v nezávislý regionální program s názvem POHO2030, který zahrnuje mnoho lidí a organizací. Jejich společnou vizí je přeměnit pohornickou karvinskou krajinu na prosperující, dynamickou a udržitelnou oblast. Má se z ní stát region, kde si lidé budou užívat aktivní rekreace, region s inteligentními řešeními přitahující inovátory a kreativní mozky z celého světa a samozřejmě region podporující nové energie, který využívá energeticky nenáročnou, bezuhlíkovou technologii a obnovitelné zdroje.

POHO2030 se vyvinulo z „Koncepte rozvoje pohornické krajiny Karvinska do roku 2030“, která region analyzovala z nejrůznějších odborných hledisek. Na základě těchto analýz bylo navrženo 10 regionálních plánů rozvoje, včetně příkladů jiných úspěšných přeměn krajiny z Česka i zahraničí.

Koncept se vyvíjel od roku 2018 do července 2019 a na jeho konci vzniklo memorandum o spolupráci a regionálním rozvoji. Při zahájení projektu v uhelném dole Gabriela memorandum podepsalo 36 subjektů včetně zástupců Moravskoslezského kraje, firem, univerzit, zájmových skupin, regionálních institucí a místních obcí.

Postupné zavádění ambiciózních změn

Během první fáze, která probíhá do roku 2021, je hlavním cílem projektu iniciovat změny a založit nová fóra spolupráce a organizace za účelem konsolidace této vize, šíření informací a zatraktivnění regionu.

Bude založena oficiální platforma, která bude práci koordinovat, a zahájí se marketingová kampaň, která má změnit image regionu a lépe jej zpřístupnit veřejnosti.

Během druhé fáze (2022–2026) budou plně zavedeny pilotní a strategické projekty, které mají zlepšit dostupnost regionu v souladu s přizpůsobením se změně klimatu. Cílem je přilákat do regionu soukromé zdroje a investice a také vícezdrojové finanční příležitosti z veřejného a soukromého sektoru.

Program vyvrcholí třetí fází, od roku 2027 do roku 2030, kdy má dojít k naplnění vize a dokončení projektů, které přispívají k přeměně pohornické krajiny v prosperující, dynamický a udržitelný region.

Cílem je, aby rozsáhlá území prošla revitalizací a přeměnou a zpětně se vyhodnotil jejich účel. Moravskoslezský kraj i celé Česko tak získají nové udržitelné městské čtvrti, inteligentní průmyslové parky, turistická centra, technologické parky, kreativní centra, galerie, oblasti pro prezentace a výstavy apod. ■

DALŠÍ INFORMACE

<http://www.poho2030.com/>
Facebook POHO2030

PROJEKTY

PŘESHraniční projekt zkvalitňuje paliativní péči

**INVESTICE CELKEM
921 708 EUR**

**PŘÍSPĚVEK EU
783 454 EUR**

Lidé na venkově podél srbsko-chorvatské hranice dostávají na sklonku svého života lepší péči díky přeshraničnímu projektu Take Care!, který je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Projekt Take Care! zlepšil přístup i úroveň paliativní péče u stovek zranitelných osob ve dvou přilehlých venkovských oblastech – ve Vukovarsko-sremské župě v Chorvatsku a okresu Srem v Srbsku.

Stejně jako mnohé jiné venkovské komunity se i tyto regiony potýkají se stárnoucím obyvatelstvem, špatnou infrastrukturou a nerovnoměrným rozdělováním zdrojů. Mladí lidé se stěhují pryč a hledají příležitosti jinde. V důsledku toho je zde nedostatek zdravotních a sociálních služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením a nevléčitelně nemocné lidi.

Pro takové obyvatele je nezbytná paliativní péče, aby poslední chvíle svého života mohli prožít co nejpříjemněji a důstojně. Ačkoli se již tato služba poskytovala, byl zde prostor ke zlepšení její kvality a také ke školení personálu v celém pohraničním regionu.

Po 20 měsících vyšlo z projektu TakeCare! sedm mobilních týmů pro poskytování paliativní péče v Chorvatsku a nové oddělení paliativní péče v Srbsku, včetně odborného kurzu pro lékařské a sociální pracovníky.

Sdílení zkušeností

Projekt založilo pět místních organizací, jež úzce spolupracovaly s pacienty v jednotlivých regionech, kterým je paliativní péče poskytována. Patřilo k nim sdružení Bubamara pro osoby se zdravotním postižením a pečovatelský dům Ilok v Chorvat-

sku. V Srbsku to zase byla Všeobecná nemocnice v Sremské Mitrovici, agentura pro regionální rozvoj ve Sremu a humanitární a charitativní organizace Caritas v Sremské Mitrovici. Podněty ze strany těch, kdo paliativní péči přijímají, a jejich rodin partnerům pomohly identifikovat prioritní oblasti.

Díky těmto sdíleným zkušenostem nyní sedm víceoborových týmů cestuje ve speciálních dodávkách po Vukovarsko-sremské župě a poskytuje paliativní péči. Všeobecná nemocnice v Sremské Mitrovici má teď nové oddělení, které je vyhrazené nevléčitelně nemocným pacientům.

Ve spolupráci s lékařskou fakultou na Záhřebské univerzitě v Chorvatsku zase projekt TakeCare! připravil kurz pro 40 zdravotních a sociálních pracovníků. Naučili se, jak reagovat na lékařské, psychiatrické a psychologické potřeby pacientů a podporovat své kolegy. Vytvořila se také síť, díky které budou stále informováni o osvědčených postupech.

Pevnější základ

Zvýšená kapacita umožnila 968 pacientům obdržet péči od nových týmů již během projektu a plánují se další zlepšení. Partneři projektu Take Care! a zapojené organizace spolupracují intenzivněji než kdykoli dříve a vytvořili strategie pro poskytování lepších služeb.

Projekt také zvýšil povědomí společnosti o důležitosti dobré kvality života u zranitelných skupin a posílil v tomto regionu pocit sdílené totožnosti. ■

DALŠÍ INFORMACE

<https://www.takecare-palliative.com>

PROJEKTY

VIRTUÁLNÍ VÝZKUMNÁ SÍŤ PRO CHYTŘEJŠÍ PRŮMYSL

INVESTICE CELKEM
1 679 129 EUR

PŘÍSPĚVEK EU
1 595 173 EUR

Evropský fond pro regionální rozvoj financuje projekt SmartIC, který propojuje 27 estonských center, která se věnují výzkumu průmyslu 4.0 – technologii pro digitální výrobu. Tato „virtuální laboratoř“ podporuje inovace pro příští generace evropského průmyslu.

Projekt Core Smart Industry Center (Smart IC) byl založen v roce 2017, aby vědcům v Estonsku umožnil sdílet infrastrukturu a lépe koordinovat výzkum pro inteligentní výrobu. Jeho cílem je pomoci průmyslovým odvětvím po celé Evropě s přechodem na vysoce kvalifikovanou high-tech výrobu a zvýšit jejich produktivnost a konkurenceschopnost.

Ke klíčovým oblastem použití patří kontrola kvality prototypů, autonomní průmyslová vozidla, průmyslová robotika, virtuální a rozšířená realita pro výrobu, udržitelné využívání energie a kvalitnější údržba a výroba.

Přes virtuální výzkumnou síť se spojily dvě univerzity, 25 výzkumných laboratoří a zhruba 70 výzkumníků. Veškerá koordinace mezi těmito účastníky probíhá online, takže nejsou zapotřebí žádné drahé kancelářské nebo řídicí prostory.

Jejich kombinované schopnosti posilují estonskou kapacitu pro výzkum a vývoj v oblasti inteligentní výroby. Univerzity zase mohou snáze najít partnerské podniky za účelem vývoje technologií pro hospodářství budoucnosti.

Propojený vývoj

Páteří projektu SmartIC jsou Tallinská technická univerzita (TalTech) a Estonská univerzita věd o živé přírodě (ULS) v Tartu.

Podpora z Evropského fondu pro regionální rozvoj umožnila univerzitě TalTech vyvinout 3D tiskárnu na kovové a kompozitní prototypy. Ta disponuje laserovým tavicím strojem, který používá technologii pro rychlý tisk. ULS má zase k dispozici novou laboratoř pro počítačovou tomografii s moderním 3D skenerem, který zajišťuje průřezové snímky objektů ve vysokém rozlišení.

Tato kombinace může být velmi užitečná pro výrobce, kteří chtějí zdokonalit své produkty, nebo pro vývojáře, kteří vyvíjejí nové objekty.

Laboratoře například společně pracovaly na výrobě kovových včel pro památník obětem komunismu v Estonsku. Laboratoř na univerzitě ULS naskenovala včelu z estonského Přírodovědného muzea a snímky digitálně upravila pro výrobu včel různých velikostí. Laboratoř TalTech pak pomocí kovového prášku vytiskla 20 000 nerezových včel.

Proces byl velice přímočarý, protože TalTech, ULS a další laboratoře mohou obsluhovat zařízení, navrhovat produkty a provádět testy na dálku. Jen v roce 2018 toto virtuální centrum zrealizovalo v oblasti průmyslové digitalizace přes 100 výzkumných projektů, což je svědectvím toho, jak efektivní spolupráce může být. ■

DALŠÍ INFORMACE

<http://smartic.ee>

PROJEKTY

PODPORA NÍZKOUHLÍKOVÉ DOPRAVNÍ SÍTĚ V KARLSRUHE V NĚMECKU

**INVESTICE CELKEM
7 221 576 EUR**

**PŘÍSPĚVEK EU
3 529 423 EUR**

Projekt regionově vyvíjí v Karlsruhe integrovanou síť mobility, kterou finančně podporuje Evropský fond pro regionální rozvoj. Cestující mohou snadno využívat různé typy nízkouhlíkové dopravy, která tak tvoří dostupnou alternativu soukromým automobilům.

Poskytovatelé veřejné a sdílené dopravy jsou propojeni v rámci sítě, která pokrývá Karlsruhe a okolní města a vesnice. Obyvatelé se do svého cíle mohou dostat autobusem, vlakem, sdíleným automobilem nebo na kole či kombinací dopravních prostředků.

Regionově usnadňuje plánování i placení cest, při kterých se využívá veřejná a sdílená doprava, a pomáhá tak snižovat uhlíkové emise. Vzhledem k tomu, že město a jeho širší region jsou ve stejné dopravní síti, zlepšuje se také spojení mezi venkovskými oblastmi.

Trasy v systému veřejné dopravy poskytují hlavní služby. Soukromé dopravní podniky pod vlastní značkou nabízejí další spojení, což dává podnikům v rámci systému určitou nezávislost a zároveň jim to zajišťuje přístup k novým zákazníkům.

Cestující nepotřebují mít u jednotlivých poskytovatelů účet či předplatné. V rámci projektu regionově byla vyvinuta aplikace, která pokrývá celou síť.

Ta také zjednodušuje plánování trasy. Obyvatelé se do ní přihlásí na svém telefonu nebo počítači, zadají počátek a cíl cesty a zvolí si trasu, kterou upřednostňují. Pak si celou cestu rezervují a koupí, a to bez ohledu na to, kolik společností na různých úsecích cesty dopravu zajišťuje.

Flexibilní výběr

Již teď je součástí metropolitní sítě veřejné dopravy v Karlsruhe 20 poskytovatelů autobusové a železniční dopravy. Kdykoliv lze do sítě regionově přidat nové poskytovatele, včetně služeb pro sdílení jízdních kol a automobilů, aby cestovatelé měli ještě více možností.

Aby se posílila flexibilita sítě, budou se v uzlech mobility – zvaných „porty regio-move“ – nabízet cestujícím různé režimy dopravy, například stojan s koly, autobusová zastávka a sdílení automobilů. Cílem projektu je vybudovat v regionu Karlsruhe do roku 2021 sedm takových portů, a to ve městech i menších komunitách, aby se maximalizovala konektivita napříč regionem.

Dopravní služby budou i nadále odpovědné místním obyvatelům a podnikům. Protože platformu pro tuto síť provozuje úřad pro veřejnou dopravu Karlsruhe, mají obyvatelé prostor vyjádřit svůj názor, aby se zajistilo, že jsou uspokojeny jejich potřeby.

Díky této síti bude udržitelná doprava realističtější variantou a přesun od používání automobilů pomůže omezit dopravní zácpy a znečištění ovzduší ve městě. Kvalitnější spojení s městskými oblastmi také zlepší pracovní a rekreační příležitosti pro obyvatele venkova, zvláště těch kdo neřídí nebo nemají k dispozici automobil.

A konečně lepší přístup k nízkouhlíkové dopravě může městu Karlsruhe pomoci stát se ekologičtějším regionem. ■

DALŠÍ INFORMACE

<https://www.regionmove.de/>

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

12.–15. ŘÍJNA

Brusel (BE)

18. Evropský týden regionů a měst

PRÁVNÍ INFORMACE

Evropská komise ani žádná osoba za ni jednájící nenese odpovědnost za použití následujících informací.

Lucembursko: Úřad pro publikace Evropské unie, 2020

PDF: ISSN 1725-8197 KN-LR-20-001-CS-N

© Evropská unie, 2020

Politika opakovaného použití dokumentů Evropské komise se provádí na základě rozhodnutí Komise 2011/833/EU ze dne 12 prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

Není-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny.

K veškerému použití nebo reprodukci prvků, které nejsou ve vlastnictví Evropské unie, může být nutné získat svolení přímo od příslušných držitelů práv.

Printed by Bietlot in Belgium

Tento časopis je tištěn v angličtině, bulharštině, francouzštině, italštině, němčině, polštině, řečtině, rumunštině a španělštině na recyklovaném papíře. Je k dispozici on-line ve 22 jazycích na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/information/publications/panorama-magazine/

Uzávěrka obsahu tohoto vydání proběhla v dubnu 2020.

FOTOGRAFIE (STR.):

Obálka: © ELI-HU Non-Profit Ltd;

Strana 3: © Evropská unie;

Strana 4: © Evropská unie;

Strana 5: © Evropská unie;

Strana 6: © iStock / homydesign;

Strana 7: © iStock / Kbarzycki;

Strana 8: vlevo © Family Park; Centre © Baptiste Almodovar; vpravo © Άγγελος Σακκάς;

Strana 9: © Evropská unie;

Strana 13: © iStock / scyther5;

Strana 14: © Pôle pédiatrique de Cerdagne, ALEFPA/Marion Cordier, Thierry Calvat;

Strana 15: © Zastrzezone/Adam Wolosz;

Strana 16: © iStock/ gui00878;

Strana 19: © EEN;

Strana 20: © správní orgán, OP dopravní infrastruktury, životního prostředí a udržitelného rozvoje;

Strana 23: © iStock/ scyther5;

Strana 24: © iStock/courtneyk;

Strana 25: © iStock/gorodenkoff;

Strana 26: © Iskra Tsankova;

Strana 27: © Evropská unie;

Strana 28: © iStock/Andrey Danilovich;

Strana 29: © iStock/gorodenkoff;

Strana 30: © Ministerstvo pro inovace a technologie, Maďarsko;

Strana 32: Nahofe © ELI-HU Non-profit Ltd;

dole © Central-Tisza-Region Water Management Directorate;

Strana 34: Nahofe © KITE Agricultural Service and Trade Corp;

dole © Kreatív Tanácsadó Központ Kft;

Strana 35: Nahofe © Kreatív Tanácsadó Központ Kft;

dole © DicomLAB Dental Kft;

Page 38 © iStock/Varijanta;

Page 39 © Interact;

Page 42 © Nadace Centrum Balticum;

Page 43 © Poho2030;

Page 44 © iStock/MartinPrescott;

Page 45 © TalTech 2019;

Page 46 © iStock/Daniel Kloe.

ZŮSTAŇTE VE SPOJENÍ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EUinmyRegion

EUinmyregion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

EUinmyregion

euinmyregion

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
 @ElisaFerreiraEC

Úřad pro publikace
Evropské unie

Evropská komise
 Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku
 Komunikace – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu